

2011. ÉVI 1. SZÁM

Tartalom

JOGSZABÁLYFIGYELŐ	3
Hazai jogszabályváltozások	3
A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról	3
Egyes törvényeknek a naptári napban való határidő-számítással összefüggésben történő módosításáról	3
A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről	4
A fővárosi és megyei kormányhivatalokról	5
A Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Programról	5
A megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásáról	6
A vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól	6
A területi felzárkózási koordinációs központi és felnőttképzési feladatot ellátó regionális képző központokról	6
Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben dolgozó pedagógusok támogatásáról	7
Az álláskeresőként való nyilvántartásba vételről, valamint a nyilvántartásból való törlésről	7
A helyi önkormányzatokat és a többcélú kistérségi társulásokat 2011. évben egyes központi költségvetési kapcsolatokról megillető forrásokról	7
Az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól	8
A 2011. évi iskolatej program szabályozásáról	8
A levegőterheltségi szint határértékeiről	9
A levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról	9
Az államháztartási egyensúly megőrzéséhez szükséges intézkedésekről	10
JOGÉRTELMEZÉS ÉS JOGALKALMAZÁS	10
Az országgyűlési biztos jelentése	10
Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának jelentése a hulladékkezelési közszolgáltatás önkormányzati rendeletekben foglalt szabályozásának ellentmondásai ügyben	10
A helyi önkormányzatok működését érintő jogszabályok értelmezése	17
Az Európai Területi Társulások	17
A Fővárosi Ítéltábla 3. Kf.27.389/2010/7. számú döntése közbeszerzési eljárás tárgyában	23
JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK	24
Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala tájékoztatója	24
A bírósági ülnökök választásáról	24
Társmisztériumok tájékoztatói és közleményei	28
Tájékoztatás az iskolabuszok üzemeltetésével kapcsolatban	28

ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL

Megkezdtek működésüket a fővárosi és megyei kormányhivatalok	28
Segédletek a szociális szolgáltatásokra vonatkozó jogszabályok alkalmazásához	31
A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEI	32
Hazai pályázati lehetőségek	32
Közigazgatási Szakmai Ifjúsági Napok	32
Közösségi kezdeményezések	33
Az Európa a polgárokért program	33
Szakértői tanulmányutak oktatási és képzési kérdésekkel foglalkozó szakemberek számára	34
SIKERES ÖNKORMÁNYZATI KEZDEMÉNYEZÉSEK	36
Az Európa Tanács Táj Díjára (2011) történő felterjesztések	36
AKTUÁLIS HAZAI ÉS NEMZETKÖZI HÍREK	37
Hazai híryanagok	37
Ülésezett a Településüzemeltetési Tanács	38
A SZERKESZTŐSÉG AJÁNLÁSAI	40
A MikroKam és a www.onkormanyzati.tv portál főbb szolgáltatásai	40

JOGSZABÁLYFIGYELŐ

Hazai jogszabályváltozások

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról

A jogszabály címe: A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény

A jogszabály lényege: A törvény célja, hogy a korábban széttagoltan működő területi államigazgatás szervezetrendszerének átalakításához jogszabályi alapot teremtsen. A megyei és fővárosi kormányhivatalok a fővárosi és megyei közigazgatási hivatalok átalakulásával jönnek létre, melyekbe szakigazgatási szervként épülnek be meghatározott területi államigazgatási szervek. A törvény szabályozza a kormányhivatal jogállását feladat- és hatáskörére, illetékességi területére, a hivatalok, illetve azok szakigazgatási szerveinek irányítására vonatkozó szabályokat.

A módosítás a hatósági eljárás több jogintézményét érintően is tartalmaz változtatásokat. A törvény például a bizonyítékok ismertetésének kötelezettségét is a tényleges igényekhez igazítja. A módosítás az ügyek gyors, hatékony és mind a hatóság, mind pedig az egymással ellenérdekű ügyfelek számára kölcsönösen előnyös megoldások előtti akadályok lebontásával elősegíti az egyezség, valamint a hatósági szerződés jogintézményének alkalmazását. A módosítás további célja, hogy a Ket. munkanapokban megállapított határidőit naptári napokban állapítsa meg.

Hatálybalépés: 2010. november 27.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2010. évi 177. szám (2010. november 19.)

Egyes törvényeknek a naptári napban való határidő-számítással összefüggésben történő módosításáról

A jogszabály címe: Az egyes törvényeknek a naptári napban való határidő-számítással összefüggésben történő módosításáról szóló 2010. évi CLII. törvény

A jogszabály lényege: A törvény célja, hogy a közigazgatási hatósági eljárásokban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 2009. október 1-től hatályos módosítása nyomán bevezetett munkanapokban való határidő-számítás helyett – az ágazati törvények vonatkozásában – újra a határidők naptári napban való számításának elve érvényesülhessen. A törvény közvetlen előzménye és egyben szabályozási alapja a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény, amely többek között a munkanapokban való határidő-számítást illetően módosítja a Ket.-et is.

A módosítás eredményként az egyes eljárási határidők három munkanapról öt napra, öt munkanapról nyolc napra, nyolc munkanapról tíz napra, tíz munkanapról tizenöt napra, 22 tizenöt munkanapról húsz napra, huszonkét munkanapról harminc napra, harmincöt munkanapról pedig ötven napra módosulnak. A törvényben a fentiekől eltérő mértékű (például kettő vagy harminc munkanapos) eljárási határidők is értelemszerűen módosításra kerülnek, illetve a jogalkalmazás megkönnyítése érdekében – tekintettel arra, hogy ez a megoldás mind a hatóságoknak, mind az ügyfeleknek kényelmesebb – a hatvan napos határidők helyett például két hónap, a kilencven napos határidő helyett pedig három hónap kerül megállapításra. A naptári napokban meghatározott eljárási határidők rendszerét egységesebbé és áttekinthetőbbé teszi az a szabályozási megoldás, hogy a törvény a tíz napos és annál hosszabb határidő esetén a határidőket – lehetőség szerint – öttel osztható módon állapítja meg. A Ket. 2009. október 1-jén hatályba lépő módosításainak való megfelelést célzó, az egyes szaktárcák által végzett jogrendszeri felülvizsgálat eredményeképpen több hatósági eljárás a naptári napokról eleve a hónapokban történő határidő-számításra tért át.

Mivel ez a számítási mód egyértelmű mind az ügyfelek, mind a hatóságok számára, és a naptári napban való számítástól sem idegen, a jelenleg hónapokban megállapított határidőket a törvény érintetlenül hagyja.

A törvény rendelkezéseinek megfelelően az alacsonyabb szintű jogszabályokban (Kormányrendelet, miniszteri rendelet) is naptári napokban történő határidő-számítás alkalmazandó – az egyes speciális kivételektől eltekintve. (Lásd: az egyes kormányrendeleteknek a naptári napban való határidő-számítással összefüggésben történő módosításáról szóló 289/2010. (XII. 21.) Korm. rendeletet)

Hatálybalépés: 2011. január 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2010. évi 192. szám (2010. december 17.)

A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről

A jogszabály címe: A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény módosításáról szóló 2010. évi CLXV. törvény

A jogszabály lényege: A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Pttv.) rendelkezései részletesen szabályozzák a polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség ellátásával kapcsolatos szabályokat. Az alpolgármesteri tisztség megszűnésére vonatkozó szabályok mind a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) vonatkozó rendelkezéseiben, mind a Pttv. vonatkozó rendelkezéseiben megállapításra kerültek. Az esetleges eltérő jogértelmezés kiküszöbölése, a rendelkezések összhangba hozása és a többszörös- és túlszabályozás elkerülése érdekében került sor a Pttv. ilyen irányú módosítására. A főállású polgármester illetményéről (az alakuló ülésen, illetve a polgármester megválasztását követő első ülésen) történő döntés a képviselő-testület hatáskörébe tartozik. Az illetmény emelésére a Pttv. 3. § (4) bekezdése biztosít lehetőséget a képviselő-testület számára, azonban az alacsonyabb összeg megállapításának akadálya volt a Pttv. 4/A. § (3) bekezdése, hiszen e szerint a polgármester illetményének, tiszteletdíjának a

választást követően megállapított összege a megválasztását megelőző polgármesteri illetménye, tiszteletdíja összegénél - a 4. § (3) bekezdésében foglalt kivétellel - nem lehetett kevesebb.

Tekintettel arra, hogy a Pttv. 4/A. § (3) bekezdése szükségtelenül korlátozta a képviselő-testület díjazás tekintetében gyakorolt hatáskörét, valamint komoly korlátot állított a költségtakarékosabb illetmény megállapítás irányában, indokolt volt e korlátozást hatályon kívül helyezni.

Hatálybalépés: 2010. december 24.

Magyar Közlönyben való megjelenés: MK 2010. 197. szám (2010. december. 23.)

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról

A jogszabály címe: A fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet

A jogszabály lényege: A fővárosi, megyei kormányhivatal jogállását, működésének alapvető rendjét a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény teremtette meg. A fővárosi és megyei kormányhivatalok a fővárosi és megyei közigazgatási hivatalok bázisán jönnek létre, ebbe szakigazgatási szervként épülnek be meghatározott területi államigazgatási szervek. A fővárosi és megyei kormányhivatal szervezeti egységeként ágazati szakigazgatási szervek működnek.

A fővárosi és megyei kormányhivaltalt a kormány megbízott vezeti és – egyebek mellett – gyakorolja annak feladat- és hatásköreit, ellátja a költségvetési szerv vezetőjének hatáskörébe utalt feladatokat, biztosítja a fővárosi és megyei kormányhivatal szakigazgatási szervei feladatellátásának feltételeit.

A fővárosi és megyei kormányhivatal a jogszabályoknak és a Kormány döntéseinek megfelelően részt vesz a kormányzati célkitűzések területi megvalósításában. Ennek keretében a törzshivatal koordinációs, ellenőrzési, informatikai tevékenységet, valamint képzést, továbbképzést szervező, összehangoló feladatokat lát el, a törzshivatal és a szakigazgatási szervek működtetésével összefüggő funkcionális feladatokat lát el.

Hatálybalépés: 2010. december 22.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2010. évi 194. szám (2010. december. 21.)

A Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Programról

A jogszabály címe: A Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Programról szóló 5/2011. (II. 3.) Korm. rendelet

A jogszabály lényege: A Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program (a továbbiakban: Fejlesztési Program) biztosítja a felső- és közoktatási intézmények, kutató-fejlesztő helyek, közgyűjtemények és más oktatási, tudományos és kulturális szervezetek információs infrastruktúrájának és országos számítógépes hálózati szolgáltatásainak összehangolt fejlesztését, valamint az országos és nemzetközi hálózati kapcsolatok, információs szolgáltatások elérését. Az elektronikus hírközlésért felelős miniszter, jelenleg a

nemzeti fejlesztési miniszter, felel a Fejlesztési Program stratégiai fejlesztéséért és működtetéséért. A Fejlesztési Programot a miniszter a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Intézet útján működteti, mely Intézet önállóan működő és gazdálkodó központi költségvetési szervnek minősül. Az Intézet feletti irányítási és alapítói jogokat pedig a nemzeti fejlesztési miniszter gyakorolja.

Hatálybalépés: 2011. január 15.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2011. évi 11. szám (2011. február 3.)

A megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásáról

A jogszabály címe: A megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásáról szóló 177/2005. (IX. 2.) Korm. rendelet módosításáról szóló 7/2011. (II. 11.) Korm. rendelet

A jogszabály lényege: A rendelet a költségkompenzációs támogatás és a rehabilitációs költségtámogatás nyújtására kötött hatósági keretszerződés megújításának időpontjára vonatkozóan tartalmaz pontosító rendelkezést.

Hatálybalépés: 2011. február 12.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2011. évi 12. szám (2011. február 11.)

A vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól

A jogszabály címe: A vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól szóló 9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet

A jogszabály lényege: A vis maior helyzettel sújtott önkormányzatoknak a támogatás igénybevételeével lehetősége nyílik arra, hogy a nem várt természeti vagy más eredetű veszélyek következtében keletkezett önkormányzati többletkiadást kormányzati segítséggel hárítsák el. Jelentős változás a korábbi évekhez képest, hogy a költségvetési törvény felhatalmazása alapján a vis maior támogatás feltételrendszere nem csupán egyetlen költségvetési évre, hanem általános jelleggel kerül szabályozásra. Az egyes határidők munkanapok helyett napokban vannak meghatározva. Az előre nem látható, váratlan esemény bekövetkezésétől, illetőleg a védekezés megkezdésétől számított 7 napon belül kell a bejelentést megtenni az ebr42 önkormányzati információs rendszerben. Bővült a támogatási kérelem kötelező mellékleteinek köre.

Hatálybalépés: 2011. február 18.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2010. évi 13. szám (2011. február 15.)

A területi felzárkózási koordinációs központi és felnőttképzési feladatot ellátó regionális képző központokról

A jogszabály címe: A területi felzárkózási koordinációs központi és felnőttképzési feladatot ellátó regionális képző központok irányításáról, feladatairól szóló 3/2011. (II. 11.) KIM rendelet

A jogszabály lényege: A rendelet mellékletében felsorolt - 9 - regionális képző központok felzárkózási koordinációs feladatokat ellátó, társadalmi felzárkózás-politika eszközeit alkalmazó, önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervek. A központok feladataikat éves szakmai terv alapján végzik. Kapcsolatot tartanak a működési területük önkormányzataival, civil szervezeteivel, az egyházakkal, szociális, közoktatási, szakképzési és felsőoktatási intézményekkel, a területileg illetékes kormányhivatalokkal, a munkaadók és munkavállalók szervezeteivel, továbbá a területileg illetékes kamarákkal, felméri és koordinálják működési területükön a társadalmi felzárkózással kapcsolatos tevékenységeket.

Hatálybalépés: 2011. február 19.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2011. évi 12. szám (2011. február 11.)

Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben dolgozó pedagógusok támogatásáról

A jogszabály címe: az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben dolgozó pedagógusok támogatásáról szóló 5/2011. (II. 15.) KIM rendelet

A jogszabály lényege: Azon helyi önkormányzatok és azok jogi személyiségű társulásai részére, akik a 2010. évben képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítés, továbbá óvodai fejlesztő program szervezésének támogatásában, valamint az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben dolgozó pedagógusok anyagi támogatására fordítható támogatásban részesültek, a 2010/2011-es nevelési év, tanév feladatainak ellátására kiegészítő támogatásban részesülnek. A támogatás összege képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítés esetén 23 850 Ft/fő, óvodai fejlesztő program esetén 26 400 Ft/fő.

Hatálybalépés: 2011. február 16.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2011. évi 13. szám (2011. február 15.)

Az álláskeresőként való nyilvántartásba vételről, valamint a nyilvántartásból való törlésről

A jogszabály címe: az álláskeresőként való nyilvántartásba vételről, valamint a nyilvántartásból való törlésről szóló 2/2011. (I. 14.) NGM rendelet

A jogszabály lényege: A jogszabály hatályon kívül helyezi az álláskeresőként való nyilvántartásba vételről, valamint a nyilvántartásból való törlésről, valamint az álláskeresői megállapodásról szóló 18/2005. (X. 18.) FMM rendeletet. A korábbi szabályozástól eltérően az új jogszabály nem tartalmazza az álláskeresői megállapodás szabályait.

Hatálybalépés: 2011. január 14.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2011. évi 4. szám (2011. január 14.)

A helyi önkormányzatokat és a többcélú kistérségi társulásokat 2011. évben egyes központi költségvetési kapcsolatokról megillető forrásokról

A jogszabály címe: a helyi önkormányzatokat és a többcélú kistérségi társulásokat 2011. évben egyes központi költségvetési kapcsolatokról megillető forrásokról szóló 4/2011. (I. 31.) NGM rendelet

A jogszabály lényege: A rendelet melléklete tartalmazza a költségvetési törvény alapján meghatározott, az önkormányzatokat és a többcélú kistérségi társulásokat megillető normatívákat, önkormányzatonként és jogcímenként társulásonként és jogcímenként részletezve.

Hatálybalépés: 2011. február 3.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2011. évi 10. szám (2011. január 31.)

Az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól

A jogszabály címe: Az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII.20.) PM rendelet, valamint az ajkai térségben bekövetkezett vörösiszap-ömlés által okozott károk helyreállítása és az újjáépítések körében felmerült illeték megállapításának mellőzéséről szóló 10/2010. (XII.16.) NGM rendelet módosításáról szóló 5/2011. (II.11.) NGM rendelet.

A jogszabály lényege: Az 5/2011-es NGM rendelettel részben az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet hatályában következett be némi változás, illetve a rendelet hatálya kiegészült a megyei bíróságokkal, a fővárosban a Fővárosi Bírósággal, továbbá a jövőben alkalmazni kell a közjegyző által a fizetési meghagyásos eljárásban hozott határozat ellen elektronikus úton fellebbező ügyfelekre is. A közjegyző által fizetési meghagyásos eljárásban hozott határozat ellen elektronikus úton kezdeményezett fellebbezés utáni bírósági eljárási illetéket átutalással kell megfizetni az illetékes megyei bíróság Kincstárnál vezetett - a közjegyző határozatában megjelölt - illeték-bevételi számlájára. Az ajkai térségben bekövetkezett vörösiszap-ömlés által okozott károk helyreállítása és az újjáépítések körében felmerült illeték megállapításának mellőzéséről szóló 10/2010. (XII. 16.) NGM rendelet 1. §-ában a 2011. szövegrész helyébe a 2012. szöveg lép.

Hatálybalépés: 2011. február 19.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2011. évi 12. szám (2011. február 11.)

A 2011. évi iskolatej program szabályozásáról

A jogszabály címe: A 2011. évi iskolatej program szabályozásáról szóló 44/2010. (XII. 22.) VM rendelet

A jogszabály lényege: Magyarországon a tej és tejtermékek (ezen belül a tejzsír) fogyasztási szintje jóval elmarad az EU-s átlagtól, illetve az egészségügyileg indokolt értéktől. A programnak mezőgazdasági-tejgazdasági jelentőségén túl meghatározó ifjúságpolitikai és társadalompolitikai összefüggései vannak. Fontos a program oktatási és egészségügyi jelentősége, ezért alapvető cél az ifjúsági táplálkozási szokások pozitív irányú elmozdítása, ezen belül a hazai tej- és tejtermék fogyasztás hosszú távú növelése. A 2011. évi programot szabályozó rendelet-tervezetben új elemként szerepel az, hogy intézményfenntartókon túl a tejfeldolgozó, tejtermelő is igényelheti a támogatást. A rendeletet utóbb módosította a 2011. évi iskolatej program szabályozásáról szóló 44/2010. (XII. 22.) VM rendelet módosításáról szóló 10/2011. (II. 15.) VM rendelet (hatálybalépés: 2011. február 16.), tekintettel arra, hogy a rendelet kihirdetése (2010. december 22.) és az

adott időszak kezdetének végét jelentő január 8. között nem minden esetben volt megoldható a program folytatásával, elindításával összefüggésben szükséges intézkedések (testületi ülés összehívása, szállító kiválasztása, szerződések megkötése, bizonyos esetekben közbeszerzési eljárás lebonyolítása) meghozatala. A jogszabály meghatározza – többek között – a kedvezményezett körre, a kérelmezőkre, a kérelmezők jóváhagyására, a támogatás igénylésének általános feltételeire, a támogatható termékek körére, a szerződés és a támogatási kérelem benyújtására, az igényelhető támogatás mértékére, a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségre, ellenőrzésre, valamint az iskolatej programot népszerűsítő plakátra vonatkozó szabályokat. (a jogszabály *mellékletei* az alábbiakat határozzák meg: jóváhagyási kérelem adattartalma, az iskolatej programban forgalmazható tejkészítmények minőségi előírásai, támogatási kérelem főlapjának adattartalma, számlaösszesítő adattartalma, a szállítók, megyei önkormányzatok, országos kisebbségi önkormányzatok, gesztor önkormányzatok, alapítványok, egyházközségek és többcélú kistérségi társulások által alkalmazandó számlaösszesítő adattartalma)

Hatálybalépés: 2011. január 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2010. évi 196. szám (2010. december 22.)

A levegőterheltségi szint határértékeiről

A jogszabály címe: A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet

A jogszabály lényege: A rendelet meghatározza a levegőterheltségi szintre és az arra vonatkozó határértékekre, valamint a helyhez kötött légszennyező pontforrásokra, azok üzemeltetőire és a pontforrások kibocsátására vonatkozó szabályokat. A jogszabály mellékletei meghatározzák a légszennyező anyagok veszélyességi fokozatai, a levegőterheltségi szint határértékei, illetve a helyhez kötött légszennyező pontforrás kibocsátási határértékei.

Hatálybalépés: 2011. január 15.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2011. 4. évi szám (2011. január 14.)

A levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról

A jogszabály címe: A levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló 6/2011. (I. 14.) VM rendelet

A jogszabály lényege: A rendelet hatálya kiterjed a levegőterheltségi szint, a helyhez kötött légszennyező pontforrás, a diffúz forrás vizsgálatára, ellenőrzésére, értékelésére; a levegőterhelés és levegőterheltségi szint mérését végző, valamint a helyhez kötött légszennyező pontforrást és a diffúz forrást üzemeltető természetes és jogi személyekre, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre. Meghatározza a levegőterheltségi szint mérésének feltételeit. A levegőterheltségi szint mérését a kijelölt mérőponton állandó helyre telepített mérőrendszerrel vagy időszakosan, ismételt, illetve eseti méréssel kell végezni folyamatos vagy szakaszos mintavételi és mérési módszerek

alkalmazásával. A mérőpontokat a környezetvédelmi hatóságnak kijelölni. A légszennyezés és levegőterheltségi szint mérésére alkalmazott, folyamatos mérésre alkalmas gázelemző és pormérő készülékeknek rendelkeznie kell típus-jóváhagyási igazolással, melyet az Országos Meteorológiai Szolgálat állítja ki, és arról nyilvántartást vezet.

Hatálybalépés: 2011. január 15.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2011. évi 4. szám (2011. január 14.)

Az államháztartási egyensúly megőrzéséhez szükséges intézkedésekről

A jogszabály címe: Az államháztartási egyensúly megőrzéséhez szükséges intézkedésekről szóló 1025/2011. (II.11.) Korm. határozat

A jogszabály lényege: A Kormány az irányítása alá tartozó fejezetek előirányzatainak az 1. számú melléklet szerinti összegű zárolását rendeli el. A Kormány felhívja a fejezeteket irányító szervek vezetőit, hogy - a nemzetgazdasági miniszter jóváhagyása után - a Magyar Államkincstárnak 2011. február 23-áig jelentsék be az 1. számú mellékletben foglalt zárolási kötelezettségeket cím, alcím, jogcímcsoport, jogcím és kiemelt előirányzatonkénti részletezettségben. Nem jelenthető be zárolás az európai uniós forrást tartalmazó előirányzatokra, valamint a 2. számú mellékletben felsorolt előirányzatokra. A Kormány intézkedései terv készítését rendeli el a zárolás végrehajtásával kapcsolatban. Az intézkedési tervnek ütemezetten kell tartalmaznia a zárolás miatt lecsökkent előirányzat-felhasználási lehetőség következményeinek megoldására hozandó intézkedéseket (jogszabály-módosítások, szervezeti intézkedések stb.), amelyekkel a zavartalan közfeladat-ellátás biztosítható.

Hatálybalépés: 2011. február 19.

Magyar Közlönyben való megjelenés: 2011. évi 12. szám (2011. február 11.)

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Feladatok Főosztálya

JOGÉRTELMEZÉS ÉS JOGALKALMAZÁS

Az országgyűlési biztos jelentése

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának jelentése a hulladékkezelési közszolgáltatás önkormányzati rendeletekben foglalt szabályozásának ellentmondásai ügyben (AJB 7481/2010.)

Az eljárás megindulása: 2010-ben számos állampolgári panasz alapján AJB 1178/2010 számon vizsgálatot folytattam a hulladékkezelési közszolgáltatás önkormányzati rendeletekben foglalt szabályozásának ellentmondásai kivizsgálása érdekében. A beadványozók többek között a díjmegállapítás differenciálatlanságát, kiszámíthatatlanságát, és aránytalanságát, valamint a díjfizetés szüneteltetése rendeleti szabályozásának hiányát kifogásolták. Tekintettel arra, hogy e tárgykörben változatlanul folyamatosan érkeznek újabb panaszok, továbbá, hogy egy panaszban azt kifogásolták, hogy az egyik szolgáltató 40 községben úgy látja el a hulladékkezelési közszolgáltatást, hogy az általa biztosított legkisebb szeméttároló ürtartalma 120 liter, a témában újabb vizsgálatot rendeltem el.

Érintett alkotmányos jogok:

A jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye, valamint a tisztességes eljáráshoz való jog (Alkotmány 2. § (1) bekezdés: „A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”)

A jogorvoslathoz való jog (Alkotmány 57. § (5) bekezdés: „A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”)

Alkalmazott jogszabályok:

- A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény
- A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény
- A hulladékgazdálkodásról szóló 2000 évi XLIII. törvény
- A települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól szóló 64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet

A vizsgálat megállapításai

1. A hatáskör tekintetében

Feladat- és hatáskörömet az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény határozza meg, amelynek 16. § (1) bekezdése szerint az országgyűlési biztoshoz bárki fordulhat, ha megítélése szerint valamely hatóság, illetve közszolgáltatást végző szerv tevékenysége során a beadványt benyújtó személy alapvető jogaival összefüggésben visszaélést okozott, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, illetve jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az Obtv. a közszolgáltatást végző szerv fogalmát nem határozza meg, hanem az országgyűlési biztosok jogértelmezésére bízta annak eldöntését, hogy mely szervek tekinthetők közszolgáltatónak. Az országgyűlési biztosok minden esetben közszolgáltatónak tekintik a hatóságnak nem minősülő, állami vagy önkormányzati feladatot ellátó szerveket, különösen azokat, amelyek esetében a kérelmezőnek nincs lehetősége annak megválasztására, hogy az általa igényelt szolgáltatás igénybevételére kivel szerződjön, tekintettel arra, hogy azt csak korlátozott számú vagy csak kizárólag egyetlen szervtől veheti igénybe. (OBH 6501/2001. ombudsmani jelentés)

2. Az érintett alkotmányos jogok tekintetében

Az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság független demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság több határozatában – többek között a 9/1992. (I. 30.) AB határozatban – rámutatott, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. A jogbiztonság tehát nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.

A tisztességes eljáráshoz való jog az Alkotmányban explicit módon nem nevesített, de az alkotmánybírósági gyakorlatban az 57. § (1) bekezdésébe foglalt független és pártatlan bírósághoz való jog, illetve a 2. § (1) bekezdéséből eredő eljárási garanciák védelmének egymásra vonatkoztatásából tartalmilag levezetett alkotmányos alapjog (315/E/2003. AB határozat). A tisztességes eljáráshoz való jog a gyakorlatban elsősorban a közigazgatási

hatóságok eljárása során nyer értelmet, az ügyfelekkel, szerződéses partnerekkel, utasokkal kapcsolatos eljárásai során a közszolgáltatást végző szervektől is elvárható.

3. Az ügy érdeme tekintetében

A beérkezett panaszbeadványok vizsgálata alapján a hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapítása, beszedése során változatlanul az alábbi körben merülnek fel önkormányzati rendeletalkotási illetve jogszabály-alkalmazási hiányosságok (a kapcsolódó panaszügyek feltüntetésével)

1.) A közszolgáltatás időleges igénybevétele, illetőleg szünetelése nincs önkormányzati rendeletben szabályozva (AJB 7481/2010, AJB 7342/2010).

2.) A hulladékgyűjtő edény mérete az igénybevett szolgáltatással arányosan nem differenciált (AJB-7481/2010).

3.) A be nem fizetett közszolgáltatási díj behajtása során önkényesen a szolgáltató, nem pedig az önkormányzati adóhatóság jár el (AJB-6189/2010, AJB 7341).

4.) Tényleges szolgáltatás nélküli díjkövetelés, szolgáltatás-ellenszolgáltatás aránytalansága (AJB-7418/2010).

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 201. § (1) bekezdése szerint a szerződéssel kikötött szolgáltatásért – ha a szerződésből vagy a körülményekből kifejezetten más nem következik – ellenszolgáltatás jár. (2) Ha a szolgáltatás és ellenszolgáltatás között anélkül, hogy az egyik felet az ajándékozás szándéka vezetné, a szerződés megkötésének időpontjában feltűnően nagy az értékkülönbség, a sérelmet szenvedő fél a szerződést megtámadhatja.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 8. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen: ... a köztisztaság és településtisztaság biztosítása.

Az Ötv. 16. § (1) A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot.

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000 évi XLIII. törvény (továbbiakban: Hgt.) 20. § és 21. §-a szerint az ingatlan tulajdonosa, birtokosa vagy használója (a továbbiakban tulajdonos) köteles az ingatlanán keletkező, az ideiglenes tárolásra szolgáló (közműpótló) létesítmények, berendezések ürítéséből származó, illetve közüzemi csatornahálózatba vagy más módon befogadóba vagy szennyvíztisztítóba nem vezetett települési folyékony hulladékot, valamint a települési szilárd hulladékot a külön jogszabályban előírtak szerint gyűjteni, továbbá az annak begyűjtésére feljogosított hulladékkezelőnek átadni. A települési önkormányzat kötelezően ellátandó közszolgáltatásként az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatást szervez, és tart fenn. A törvény 23. §-a szerint a települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben állapítja meg az ingatlantulajdonost terhelő díjfizetési kötelezettséget, az alkalmazható díj legmagasabb mértékét, megfizetésének rendjét, az esetleges kedvezmények eseteit vagy a szolgáltatás ingyenességét.

Az 52/2000. (XII. 18.) AB határozatban a beadványtevő aggályosnak tartotta, hogy „a hulladék rendszeres gyűjtésébe bekapcsolt területen a szolgáltatási díjat abban az esetben is meg kell fizetni, ha az ingatlanok tulajdonosai, bérlői nem adnak ki hulladékot.” Az Alkotmánybíróság a hivatkozott határozatában felhívja a figyelmet, hogy „az Ör. kifogásolt

szabálya azt célozza, hogy a nagyközség közigazgatási területén a hulladéktermelők aktív közreműködésének hiánya ne akadályozza a környezetvédelmi és közegészségügyi célok megvalósítását. A szervezett módon történő gondoskodás az egyetlen hatásos módja a hulladéktermelők, illetőleg a hulladék elszállításában, elhelyezésében érdekelt személyek és szervezetek önkényétől függő, rendezetlen hulladéklerakás megakadályozásának és az ebből fakadó súlyos környezeti és közegészségügyi veszélyhelyzetek megelőzésének, kiküszöbölésének. Az ingatlanok tulajdonosai, bérlei – életszerű megítélés szerint – szükségképpen bocsátanak ki olyan háztartási szemetet, amely a környezetet veszélyeztetheti. Aligha képzelhető el, hogy a háztartás körül keletkezett mindenfajta szemetet természetes úton, környezeti szennyezés elkerülésével semmisítenek meg. A környezetvédelmi és a közegészségügyi célok védelmére az Ör. főszabályként előírja az ingatlant ténylegesen használók szolgáltatási díjfizetési kötelezettségét.”

Összességében a vonatkozó jogszabályok szerint a díjfizetési kötelezettség alól nem mentesülhet az, aki a kötelező közszolgáltatást nem veszi igénybe. A jogalkotónak a jogszabályokkal egyértelműen az volt a célja, hogy azokon a településeken, ahol biztosított a hulladék elszállítása, a tulajdonosok kötelezően megfizessék a közszolgáltatás díját.

Általában elmondható, hogy a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi rendeletek a közszolgáltatás kötelező igénybevétele esetén klasszikus, mindkét fél által egyidejűleg aláírt szerződés megkötését nem írják elő, a felek közötti jogviszony már a közszolgáltató – a szolgáltatás ellátására vonatkozó – rendelkezésre állásával létrejön.

Fentiekre tekintettel, a díjfizetési kötelezettséggel kapcsolatban alkotmányos joggal összefüggő visszásságra utaló körülmény nem merült fel, a lakóingatlannal rendelkező panaszos – mivel mentességben nem részesül – köteles hulladékszállítási díjat fizetni még akkor is, ha a közszolgáltatást nem veszi igénybe.

A Hgt. 25. §-a kimondja, hogy a közszolgáltatás díját az elvégzett közszolgáltatással arányosan kell meghatározni, külön jogszabályban meghatározottak szerint figyelembe véve a következőket: *a)* a közszolgáltatás jellege, *b)* a kezelt hulladék mennyisége és minősége, *c)* a közszolgáltatást működtető szolgáltató hatékony működéséhez szükséges folyamatos ráfordítások, ezen belül a szállítás, begyűjtés, a hasznosítás és az ártalmatlanítás költségei, *d)* a közszolgáltatás fejleszthető fenntartásához szükséges költségek, ennek keretében különösen a szolgáltatás megkezdését megelőzően felmerülő, a szolgáltatás ellátásához szükséges beruházások költségei, ártalmatlanítás esetében a kezelő létesítmény bezárásának költségei, lerakó esetén a bezárást követő utógondozás és a harminc évig történő monitorozás költségei.

A közszolgáltatási díj meghatározható alapidj (rendelkezésre állási díj) és ürítési díj összegeként is. Az alapidj a kezelt hulladék mennyiségétől függetlenül felmerülő üzemeltetési költségek, az ürítési díj – az elvégzett közszolgáltatással arányosan – a kezelt hulladék mennyiségétől függő költségek fedezetére szolgál.

A Hgt. 25. § (3) bekezdése alapján az üdülőingatlannal, valamint az időlegesen használt ingatlannal rendelkező tulajdonosok esetében a közszolgáltatás díját az állandó lakóingatlan tulajdonosára meghatározott díjjal arányosan, a település és az ingatlan jellegére tekintettel, az (1) bekezdés szerint kell meghatározni.

A települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól szóló 64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése szerint települési

hulladék kezeléséért közszolgáltatási díjat kell fizetnie annak, aki a Hgt. 20. § (1) bekezdése szerint a települési hulladék gyűjtésére és a közszolgáltatónak való átadására kötelezett, kivéve, ha a Hgt. 23. § f) pontja alapján az önkormányzat mentességet állapított meg, vagy a közszolgáltatás ingyenes.

Nem tagadhatja meg a közszolgáltatási díj megfizetését az, aki a települési hulladékkal kapcsolatos kötelezettségeit nem teljesíti, feltéve, hogy részére a közszolgáltató a közszolgáltatást felajánlja, illetve a közszolgáltatás teljesítésére rendelkezésre áll. A települési szilárd hulladék begyűjtésére szolgáló zsáknak a közszolgáltatótól való megvásárlása egyidejűleg jelenti a hulladékmennyiség kezelési költségének megfizetését is. A kormányrendelet 9. § (1)-(2) bekezdése kimondja, hogy üdülőingatlanok, illetőleg időlegesen használt ingatlanok (a továbbiakban együtt: időlegesen használt ingatlan) esetében hónapokban vagy negyedévekben meghatározott mértékű használati szezont kell megállapítani, az időlegesen használt ingatlan esetében a fizetendő közszolgáltatási díj megállapításánál a díjfizetési időszak helyett a használati szezon időtartamát kell alapul venni.

Az Alkotmánybíróság számos határozatában foglalkozott a hulladékszállítási díj megállapításával. Így az 52/1998. (XI. 27.) AB határozatban kimondta, hogy az "igazi arányosságot az olyan tartalmú rendelkezés valósíthatja meg, amely a díjtétel megállapítását az elszállított szemét mennyiségéhez igazítja". A 12/2000. (III. 31.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy "A jóhiszeműség és a tisztesség elvének való megfelelés Ptk.-beli szabálya erősíti azt az önkormányzatokkal szembeni követelményt, hogy amikor a szemétszállítási díj meghatározása során a díj összegét nem a tényleges szemétkibocsátáshoz és az elszállított szemét mennyiségéhez, hanem más mutatóhoz (pl. lakásban élő személyek száma, lakóegységek és más helyiségek száma, kiürített tartóedények száma, űrmérete stb.) kötik, fokozottan törekedjenek a szolgáltatás és ellenszolgáltatás egyenértékűségének megvalósítására" (ABH 1998. 492, 495.).

További lépésként kimondta az Alkotmánybíróság, hogy a "közületi díjmegállapítás (szemétszállításra használt edényterfogat + gyűjtési gyakoriság) már alkalmas a szemét ténylegesen elszállított és ártalmatlanításra kerülő munkamennyiség, mint szolgáltatás, és az ehhez kapcsolódó díj, mint ellenszolgáltatás arányosságának megállapítására. A közületi szemétszállítási és ártalmatlanítási szolgáltatás díjfizetési kötelezettségének meghatározása, vagyis a szerződött űrtartalmú szeméttároló edénynek a gyűjtési gyakoriságon alapuló szolgáltatási díja okkal vélelmezhetően a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás tényleges egyenértékűségének érvényesüléséhez vezet. (...) Mivel a tárolóedények űrtartalma és a szemétszállítás gyakorisága a kibocsátott szemét tényleges mennyiségét tükröző normaszámítási mód, az erre alapított szolgáltatási díj megállapítás tehát a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányosságát tükrözi" (48/2000. (XII. 18.) AB határozat).

Az Alkotmánybíróság az 506/B/2001. AB határozatában kifejtette azt is, hogy környezetvédelmi és közegészségügyi érdekekre tekintettel a legkisebb méretű gyűjtőedény kötelező igénybevételenek előírása a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás egyenértékűsége alkotmányos sérelmét nem idézi elő. A határozat rögzíti, hogy a legkisebb gyűjtőedény igénybevétele kötelező, de ahhoz nem ad támpontot, hogy ez mekkora méretű legyen.

Amint az OBH 2338/2007. számú ombudsmani jelentés is megállapította, nem vitatható, hogy ha egy települési önkormányzat a 120 literes gyűjtőedénynél kisebb edényzetet nem

biztosít (de ennél nagyobb(ka)t igen), a kevesebb hulladék elszállítását igénylő (pl. egyedülálló, illetve mélyebb környezeti tudattal rendelkező, életmódjukból, fogyasztási és vásárlási szokásaikból eredően is kevesebb hulladékot termelő) lakosok számára nem biztosítja az arányos díjfizetés lehetőségét.

Nem vitatható továbbá, hogy ha a kötelezően igénybeveendő legkisebb méretű gyűjtőedény túlzott nagyságú, nem képes ösztönözni a kevesebb hulladéktermelésre az ingatlantulajdonosokat. Ez éppen a hulladékgazdálkodás legfontosabb elve, a megelőzés ellen hat. Ez fordítva is megállapítható, vagyis amennyiben a szabályozás nem veszi figyelembe a lakosság komposztálási és szelektálási erőfeszítéseit, esetleg tudatos fogyasztását – de nem is motivál erre – nem alkalmas arra, hogy a kevesebb hulladéktermelésre ösztönözzön. Ez esetben az állampolgár ugyanis nem érdekelt abban, hogy csökkentse a keletkező hulladékot, alacsony szinten tartsa a nála keletkező hulladék mennyiségét. Ez konkrétan azt jelenti, hogy ha a 120 literes tárolónál nem tud kisebb edényt igénybe venni a lakosság, az bármeddig is telik meg hulladékkal, hétről-hétre ugyanakkora szolgáltatási díjat kell fizetni.

Megállapítható tehát, hogy az Alkotmányban deklarált jogállamiság és az abból eredő jogbiztonság követelményével összefüggő visszásságot okoz az önkormányzati rendelet azzal, ha a 120 literes gyűjtőedénynél kisebb edényt nem biztosít a kevesebb hulladék elszállítását igénylő lakosok számára, ezáltal nem biztosítja az arányos díjfizetés lehetőségét, vagyis nem felel meg a magasabb szintű jogszabályokban, így a Hgt.-ben és a kormányrendeletben foglalt, szolgáltatás-ellenszolgáltatás arányossága elve követelményének.

Több panaszos sérelmezte, hogy a tulajdonában álló üdülő, vagy lakóingatlant nem használja, az üresen áll. Számos önkormányzati rendelet erre a speciális helyzetre vonatkozóan nem tartalmaz rendelkezéseket, ennek hiányában a tárgyi ingatlant állandó jelleggel, vagy szezonálisan nem használó tulajdonosoknak is díjat kell fizetnie.

Több vizsgált önkormányzati rendelet nem szabályozza a közszolgáltatás szüneteltethetőségének lehetőségét. A szünetelés értelmezése a Hgt.-ből hiányzik, mint ahogy nem tartalmaznak rendelkezéseket a vonatkozó jogszabályok az üresen álló ingatlanokra sem. Ezek hiányában, az ombudsmani gyakorlat szerint, amikor az ingatlantulajdonos (használó) kétséget kizáró távolléte, vagy üresen álló ingatlan miatt hulladékot hosszabb-rövidebb ideig valóban nem bocsát ki, és a helyi rendelet „mentességet” biztosít a hulladékdíj fizetése alól, szünetelésről beszélünk. Ombudsmani gyakorlat az is, hogy a „közszolgáltatás szüneteltethetősége” egyfajta mentességnek minősíthető, ekkor ugyanis az ingatlanok használói meghatározott ideig ténylegesen mentesülnek a hulladékszállítási díj megfizetése alól. (OBH 4289/2006.)

Az önkormányzatok a helyi hulladékgazdálkodásról szóló rendeleteikben díjfizetés alóli mentességeket és kedvezményeket állapíthatnak meg (Hgt. 23. § f)). Ezek terén a helyi önkormányzatok nagyfokú önállósággal rendelkeznek, mérlegelési jogkörükben maguk dönthetnek. Az Alkotmánybíróság számos döntésében, így például a 61/1992. (XI. 20.) AB határozatban felhívta a figyelmet arra, hogy a "mentességek és kedvezmények meghatározásánál a jogalkotót széles körű mérlegelési jog illeti meg". (ABH 1992, 280, 281.)

Az önkormányzatok által kötelezően alkotandó helyi hulladékgazdálkodási rendeletek ennek megfelelően nagy különbözöséget mutatnak – többek között – abban a kérdésben, hogy szabályozzák-e a mentességek (kedvezmények) körét, ha igen miként. Így egyes rendeletek az üresen álló, illetve nem használt ingatlanok esetében szabályozzák a közszolgáltatás szüneteltetésének lehetőségét, míg mások nem.

Az AB határozat értelmében a hulladékdíj akkor felel meg a szolgáltatás-ellenszolgáltatás arányossága követelményének, ha az igazodik, vagy legalább közelít az elszállított szemét mennyiségéhez. Nem felel meg tehát a szolgáltatás-ellenszolgáltatás arányossága elvének, ha – szünetelés lehetőségének hiányában – azoknak az ingatlantulajdonosoknak (üdülő vagy lakóház) is meg kell fizetniük a hulladékszállítás – sok esetben teljes összegű – díját, akik (egy adott időszakban) egyáltalán nem veszik igénybe a szolgáltatást – mivel nem tartózkodnak az ingatlanon.

Az egyes önkormányzatok gyakorlata változatlanul nem egységes, továbbra is lehetőségük van arra, hogy rendeletükben ne szabályozzák a közszolgáltatás szüneteltetését. A vizsgált önkormányzati rendeletek egy része nem tartalmaz rendelkezést az üresen álló, használaton kívüli ingatlanokról, illetve a szolgáltatás szüneteléséről.

Ez az állapot a Hgt. hiányosságára vezethető vissza, mivel nem teszi kötelezővé a helyi önkormányzatok számára az ezekről való egységes rendelkezést, annak ellenére, hogy a Hgt. világosan megköveteli a hulladékelszállítási díj mértéke meghatározásakor, a szolgáltatás-ellenszolgáltatás arányossága elvének érvényesülését.

A szóban forgó szabályozási hiányosságok miatt továbbra is fennáll a jogállamiság elve, és az abból fakadó jogbiztonság követelményének sérelme.

Több panaszos sérelmezte beadványában, hogy a hulladékkezelést végző közszolgáltató cég az elmaradt szolgáltatási díj beszedésének érdekében a fizetési felszólítás kiküldését követően a tartozás behajtását követeléskezelő magánvállalkozásnak adta át, amely az elmaradt díj érvényesítésének bírósági útra terelését helyezte kilátásba.

Ezzel szemben a Hgt. 26. § (1) bekezdése kimondja, hogy a hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételéért az ingatlantulajdonost terhelő díjhátralék és az azzal összefüggésben megállapított késedelmi kamat, valamint a behajtás egyéb költségei adók módjára behajtható köztartozásnak minősülnek. A díjhátralék keletkezését követő 30 napon belül a közszolgáltató felhívja az ingatlantulajdonos figyelmét a díjfizetési kötelezettségének elmulasztására és felszólítja annak teljesítésére, a felszólítás eredménytelensége esetén a díjhátralék keletkezését követő 90. napot követően a közszolgáltató – a felszólítás megtörténtének igazolása mellett – a díjhátralék adók módjára történő behajtását a települési önkormányzat jegyzőjénél kezdeményezi.

A Hgt. előírásából az következik, hogy ilyen esetekben a települési önkormányzat jegyzője – a kezdeményezés kézhezvételétől számított nyolc napon belül – a külön jogszabályban meghatározottak szerint intézkedik a díjhátralék, késedelmi kamat és a felmerült költségek behajtása érdekében. A jegyző – mint önkormányzati adóhatóság – döntései ellen az állampolgárokat jogorvoslati jog illeti meg, amely természetesen a követeléskezelő magánvállalkozás eljárása során nem biztosított.

Megállapítottam, hogy az a gyakorlat, amikor a közszolgáltató a törvényi feltételek figyelmen kívül hagyásával jár el a díjhátralék beszedése során, a jogállamiság elvének, az

abból fakadó jogbiztonság követelményének, a tisztességes eljáráshoz, valamint a jogorvoslathoz való jognak a sérelmét valósítja meg.

Intézkedéseim

Az országosan egységes jogalkalmazás biztosítása érdekében felhívom belügyminisztert (az önkormányzati miniszter jogutódjaként), hogy a kormányhivatalok bevonásával tegyen lépéseket a Hgt. és a Korm. rendelet szabályozásának valamennyi önkormányzat rendeletében való alkalmazása és a helyes joggyakorlat biztosítása érdekében.

Az Obtv. 21. § alapján felkérem a polgármestert, hogy terjessze a képviselőtestület elé a helyi hulladékkezeléssel kapcsolatos rendelet jogszabályoknak megfelelő módosítását.

Szintén az Obtv. 21. § alapján felkérem a hulladékkezelést ellátó közszolgáltatót, hogy tevékenységét a jelentésben foglaltaknak megfelelően lássa el, kiemelt figyelmet fordítva a szolgáltatás-ellenszolgáltatás arányosságának követelményére.

Felhívom az érintett önkormányzatokat arra, hogy rendeleteik megalkotása és módosításai során kiemelt figyelmet fordítsanak a Hgt. és a kormányrendelet vonatkozó szabályainak érvényre juttatására.

Budapest, 2011. január

Prof. Dr. Szabó Máté, az állampolgári jogok országgyűlési biztosa

A helyi önkormányzatok működését érintő jogszabályok értelmezése

Az Európai Területi Társulások

Az európai integráció útján haladva az Európai Unió Lisszaboni Szerződése a területi kohézió fogalmát a gazdasági és szociális kohézió szintjére emelte. A területi együttműködés kiemelt szerepe így a további tervezési ciklus során is biztosított. A 2007-2013-as programozási időszakban az Európai Területi Együttműködés külön célterület volt, melynek keretében a célterületen rendelkezésre álló forrás 74%-a a határon átnyúló együttműködéseknek szolgálja. A határ menti és egyéb területi (interregionális, transznacionális) együttműködések vizsgálatánál felmerül a kérdés, hogy milyen formában, milyen keretek között tudnak az együttműködések hosszú távon és hatékonyan megvalósulni. Az elmúlt évek, évtizedek tapasztalataira figyelemmel több forma ismert, leggyakoribb az eurorégiós, emellett előfordul az önkormányzatok közötti, a Madridi Keretegyezménynek megfelelően létrehozott együttműködés.

Együttműködéseinkben általános tendencia, hogy az eurorégiós forma sok esetben nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, aminek legfőbb oka a szabályozatlanság, a jogi háttér hiánya volt. Ezek a tények hátrányt jelentettek az uniós forrásokra történő pályázások során, nem volt tisztázott az alkalmazandó jog kérdése sem.

A helyzet megoldására a Régiók Bizottsága kezdeményezte egy, az Európai Unió joga alatt létrehozott új eszköz megalkotását. Az új eszköz egyik előnye, hogy nem a nemzetközi jog hatálya alá tartozik, ennél fogva nem igényel gyakran éveket egy-egy együttműködési megállapodás megkötése. Az uniós szabályozás szerint 3 hónap alatt létrehozható az új forma.

Másik előnye, hogy jogi személyiséggel rendelkezik, ennek megfelelően egy személyként képviseli a létrehozó tagokat, emellett a székhely szerinti állam joga alkalmazandó jogviszonyaira.

Az Európai Területi Társulások (angol megnevezéssel: European Grouping for Territorial Cooperation - EGTC) jelenleg a területi együttműködés leghatékonyabb jogi eszközei, melyek segítik a határ menti, elszigetelt területek összekapcsolását, az együttműködésben rejlő társadalmi, gazdasági, kulturális potenciál kiaknázását akár uniós források felhasználásával. Az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló 1082/2006/EK Rendelet jelenti az uniós szabályozás alapját, hazai átültetését követően, Magyarországon 2007 óta vált elterjedté a társulási forma.

A csoportosulás jogviszonyaira a székhely szerinti állam joga alkalmazandó. ETT létrehozásánál elsősorban a Rendelet előírásaira, majd a nemzeti jogszabályra kell figyelemmel lenni. A csoportosulás belső viszonyaira vonatkozó szabályokat a tagok az alapszabályban és az egyezményben rögzítik.

A hazai szabályozás kereteit az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló 2007. évi XCIX. törvény teremtette meg. A hazai jogszabály a többi tagállam nemzeti szabályozásához képest rugalmas, kerettörvény jellegű. A szabályozás során a jogalkotó az intézmény legkönnyebb, leggyorsabb és legszélesebb körű alkalmazását kívánta lehetővé tenni, figyelemmel arra, hogy Magyarországnak kiemelkedő érdeke a jogintézmény hatékony használata. Hazánk olyan egyedülálló helyzetben van Európában, hogy mind földrajzi elhelyezkedése és mind pedig történelmi múltjára figyelemmel különös haszonélvezője az ETT-nek. Hét határral rendelkezünk, így a határ menti programokból, az uniós finanszírozásból eredő támogatások révén a határ menti elszigetelt térségeink fejlesztéseikhez forráshoz jutnak.

A hazai jogszabály 2010 decemberében módosításra került, mely a bejegyzési eljárás rövidítését, a határidők betarthatóságát célozta. A 2010. évi CXXVI. törvény hatálybalépésével (2010. december 4.) módosult a korábbi európai területi együttműködési csoportosulás elnevezés, az új magyar elnevezése ETT, vagyis Európai Területi Társulás lett.

Az eljárás gyorsítása érdekében született törvénymódosítás következtében 2010. december 16-tól az ETT tagi jóváhagyás iránti kérelmeket a Fővárosi Bíróság helyett a mindenkori közigazgatás-fejlesztésért felelős miniszterhez, jelenleg a közigazgatásért és igazságügyért felelős miniszterhez kell benyújtani. A kérelem elintézésére a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban Ket.) alapján kerül sor.

Az ETT legalább két tagállam szereplőit fogja közös szervezetbe, melyek helyi hatóságok, regionális hatóságok lehetnek. Emellett tagként vehet részt az állam, valamint a közbeszerzési irányelv hatálya alá tartozó közjogi személyek és fentiek társulásai.

A társulások jogi személyiséggel rendelkeznek, a kitűzött célok tekintetében a tagok nevében járnak el. Magyarországon az önkormányzatok önként vállalt és kötelezően előírt feladat- és hatáskört is átruházhatnak az ETT-re, kivéve a hatósággént gyakorolt jogköröket. Így a korábbi eurorégiós formához képest egy magasabb intézményi szintet képvisel az együttműködés. Az új együttműködési forma saját költségvetéssel, szervezettel és szerződő képességgel bír, ingó, ingatlan vagyont szerezhetsz, és bíróság előtt eljárhat.

A pályázatok benyújtása során nem érvényesül a Lead Partner elv, az ETT önállóan pályázhat uniós forrásokért.

A területi együttműködés mindhárom formája megvalósítható az ETT keretében, így határon átnyúló, transznacionális és régiók közötti kapcsolatok is ápolhatóak (horizontális alkalmazás). Az ETT vertikális alkalmazása szintén széles körű: programmenedzsmenti, projektmenedzseri, uniós és hazai forráson alapuló együttműködést is megvalósíthat.

Garanciát jelent a kötelező szervek intézménye: a tagok közösen választanak igazgatót, aki egy személyben képviseli a társulást. Ugyancsak kötelezően létrehozandó intézmény a közgyűlés, melybe valamennyi résztvevő (pl. adott esetben önkormányzat) tagot delegál. Az egyenlő szavazati jog biztosítja a szervezetben belül a demokratikus érdekérvényesítést. Az ETT esetében tehát egy kézben koncentrálódik az együttműködéseknek egyébként nehezen kezelhető kérdések sora: a közös hatáskörök, közös döntés és a közös forrásfelhasználás.

Magyarországi önkormányzatok részvételével eddig 6 bejegyzett ETT működik. Az Ister-Granum, Abaúj az Abaújban, Ung-Tisza-Túr-Sajó és Bánát-Triplex Confinium EGTC magyarországi székhellyel, a Karszt-Bódva és a Pons Danubii ETT szlovákiai székhellyel került létrehozásra. Jelenleg is több tucat ETT alapítása van folyamatban. Az Európai átlaghoz képest Magyarország aktív az új társulási forma alapításában, az unióban eddig 16 csoportosulást jegyeztek be.

A társulások alapítását és a szakmai tapasztalatok cseréjét kormányzati szinten a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) Határon Átnyúló Területi Közigazgatási Kapcsolatok Osztálya segíti. Az Osztály feladatkörébe tartozik ezen kívül a határon átvívelő vegyes bizottságok munkájának segítése, az önkormányzati és a területi közigazgatási érdekek képviselete az Európai Unió, valamint az Európa Tanács intézményei előtt. Aktuális feladat a határon átnyúló fejlesztések jogi háttérének rendezése. A jelenlegi szabályozás szerint a határvonalat szelő fejlesztések (építkezések) kivitelezéséhez nemzetközi szerződés kötése szükséges. A szerződések előkészítése viszont a gyakorlatban gyakran évekig elhúzódó folyamat, ezért gyakran fenyeget az a veszély, hogy a pályázók uniós forrásoktól eshetnek el, a jogi feltételek hiánya miatt. A helyzet kezelésére a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium szervezésében és a KIM koordinálásával munkacsoport alakult.

A KIM-en kívül társadalmi szervezetek is részt vállaltak az együttműködések segítésében. A francia MOT mintájára létrejött hazai Egyesület, a CESCO, a Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálatára terepen, helyi szinten nyújt segítséget a kezdeményezéseknek.

Bár az elmúlt években egyre több szó esik az együttműködésekben rejlő gazdaságfejlesztési, közösségteremtő lehetőségekről, még mindig információhiánnyal küzdenek az önkormányzatok a források és a keretek tekintetében. A KIM ETT-vel kapcsolatos fontos szakmai céljaként említhető ezért az erőteljesebb tájékoztatás megvalósítása, konferenciák szervezésén túl az ETT honlap folyamatos működtetése, és az információnyújtás. A folyamatosan frissülő honlap a www.kim.gov.hu honlapról érhető el, tájékoztatást ad a jogi háttérrel, az aktualításokról.

A társulások keretében a fejlesztések széles spektruma valósulhat meg. A lehetséges együttműködési területek a következők: közlekedés, infrastruktúra, turizmus, kultúra, egészségügy, elsősegély, oktatás, nevelés, környezetvédelem, energia-felhasználás,

innovációs eszközök, K+F, munkahelyteremtés és fejlesztés, szociális szolgáltatások, sport, mezőgazdaság stb.

Magyarországon az önkormányzatok 2007 óta jellemzően határ menti együttműködésre használják az ETT-t. Az ETT szervezet előnye a határ menti programoknál, hogy önmagában teljesít legalább két határon átnyúló projekttel szemben támasztott feltételt, úgymint közös fejlesztés, közös végrehajtás, közös költségvetés és közös menedzsment. Bár hazánkban a testvérvárosi és a régiók közötti együttműködéseknek is hagyománya van, a határ menti együttműködés előnyeinek kiaknázása nem csak az uniós fejlesztési források eredményes lehívása miatt fontos, hanem a határ menti térségek kulturális, turisztikai, fejlesztési terveinek összekapcsolásában is kiemelt szerephez jut.

Jóváhagyási és nyilvántartásba vételi eljárás: Magyarországon a közigazgatási és igazságügyi miniszter dönt arról, hogy a hazai alapító tagok létrehozhatnak-e bizonyos célra csoportosulást, valamint arról is, hogy hazai önkormányzat, költségvetési szerv, közalapítvány, stb. részt vehet-e más tagállami bejegyzésű ETT-ben. A jogszabályi feltételek és a jóváhagyás megléte esetén a Fővárosi Bíróság nyilvántartásba veszi a csoportosulást.

A jóváhagyó hatósághoz érkező kérelemnek a Ket-ben meghatározottakon túl tartalmaznia kell az európai területi társulás tervezett nevét, székhelyét, célkitűzéseit és feladatait. A kérelemhez csatolni kell az ETT egyezmény és alapszabály jogi képviselő által ellenjegyzett tervezetét, illetve ha azok nem magyar nyelven készültek, azok magyar nyelvű fordítását. Továbbá csatolni szükséges a lent felsorolt szervezetek esetén az alább részletezett hozzájárulásokat is.

A jóváhagyó hatósághoz beérkező kérelmekhez az alábbi kérelmezők esetében a felettes szerv hozzájáruló nyilatkozatát is csatolni kell arra nézve, hogy az egyezmény és alapszabály- javaslat alapján európai területi társulásban a kérelmező tagként részt vehet.

Abban az esetben, ha a kérelmező országos vagy helyi kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv, illetve helyi önkormányzati költségvetési szerv, a közgyűlés vagy a képviselő-testület hozzájárulását tartalmazó határozat kivonatát kell becsatolni, arra vonatkozóan, hogy a kérelmező európai területi társulásban tagként részt vehet.

Helyi, vagy kisebbségi önkormányzat kérelmező esetében az európai területi társulásban való részvételről szóló képviselő – testületi, vagy közgyűlési döntést tartalmazó határozat kivonatát kell becsatolni.

A Miniszterelnökség, illetve a minisztérium kérelmező esetén a Kormány, központosított közbeszerzés során ajánlat kérésre feljogosított szerv kérelmező esetén a felügyeleti szerv, a fentieken kívüli központi költségvetési szerv esetén a költségvetési szerv felügyeleti szerve jogosult megadni a hozzájárulást. Az elkülönített állami pénzalap kezelő kérelmező esetén az elkülönített állami pénzalappal való rendelkezésre jogosult, felhasználásért felelős miniszter hozzájárulását kell becsatolni. Társadalombiztosítási költségvetési szerv kérelmező esetén a szükséges hozzájárulást az irányító miniszter adja meg. Ügyészi szervek, illetve az Országos Kriminológiai Intézet kérelmező esetén a hozzájárulást a legfőbb ügyész adja meg.

Az ETT tagi hozzájárulás iránti kérelmeket a KIM-hez, dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyért felelős miniszterhez kell benyújtani. A kérelem elbírálása a Ket.-ben foglalt 30 napos határidő szerint zajlik; hiánypótlásra legfeljebb 10 napos határidőt kell

biztosítani, amely határidő további 10 nappal meghosszabbítható. A közigazgatási és igazságügyért felelős miniszter döntése ellen a Fővárosi Bíróságnál lehet jogorvoslattal élni. A kereseti kérelmet a döntés kézhezvételétől számított 30 napon belül KIM-hez 3 példányban kell benyújtani.

A jogszabályi változások következtében a jóváhagyott ETT tagokról a KIM vezet nyilvántartást, melynek adatai - beleértve az alapszabály és egyezmény tervezeteket – nyilvánosak, azok az interneten korlátozás nélkül megismerhetők. A nyilvántartás tartalmazza a jóváhagyással rendelkező kérelmező nevét, székhelyét, az európai területi társulás nevét, székhelyét, a társulás célkitűzését és feladatait, a jóváhagyás megadásáról rendelkező határozat jogerőre emelkedésének időpontját. A Fővárosi Bíróság továbbra is vezeti a már bejegyzett európai területi társulásokról a nyilvántartását, mely az interneten is hozzáférhető.

Törvényességi felügyelet: A csoportosulás felett a törvényességi felügyeletet az ügyészség gyakorolja, annak biztosítása érdekében a Fővárosi Bírósághoz fordulhat. A törvényességi felügyelet során az ügyész vizsgálja, hogy a csoportosulás szerveinek működése a jogszabályokban, illetve az Alapszabályban és egyéb belső szabályzatban foglaltaknak megfelel-e.

Pénzügyi ellenőrzés: A csoportosulás gazdálkodásának ellenőrzésére az Állami Számvevőszék (a továbbiakban: ÁSZ) jogosult. A csoportosulásnak lehet saját vagyona – ez többnyire a lakosságszám arányos kölcsönös befizetéssel történik, emellett az uniós forrásokat is saját céljai megvalósítására használhatja fel.

Támogatási rendszer: A közös célok uniós források felhasználásával, hazai támogatással vagy saját finanszírozással valósíthatók meg. 2011-től a KIM költségvetése fejezeti kezelésű előirányzaton tartalmaz 250 millió Forintot az ETT-k működésének támogatására, amely pályázati úton kerül majd szétosztásra. A támogatás részletes feltételeit (pl.: előző évi aktivitás, fejlesztések, elnyert pályázatok) évente pályázati kiírás formájában határozza meg a KIM.

Az EK Rendelet felülvizsgálata: A hazai jogszabályváltozások mellett folyamatban van az uniós szabályozás felülvizsgálatának eljárása is. Az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló 1082/2006/EK Rendelet (továbbiakban: Rendelet) szerint: „A Bizottság 2011. augusztus 1-ig benyújtja az Európai Parlament és a Tanács részére az e rendelet alkalmazásáról szóló jelentést és adott esetben módosítási javaslatokat.”

A Rendelet és a tagállamok jogszabályai alkalmazásának tapasztalatait a Régiók Bizottsága (a továbbiakban: RB) gyűjti össze, melyből jelentést készít, és egyben javaslatot tesz az esetleges módosításokra. 2011. január 27-én a Régiók Bizottsága plenáris ülésén elfogadták az „Új szempontok az EGTC-rendelet felülvizsgálatához” című saját kezdeményezésű véleményt, melyben az RB az alábbiakat szorgalmazza, illetve hangsúlyozza:

- olyan közösségi programok létrehozását, amelyeket az ERFA finanszírozna, és amelyek új ETT-k létrehozását, illetve már létező, hagyományos módszerekkel irányított együttműködési projektek átalakítását segítené elő; Bresso vélemény (CDR 308/2007 fin): „az európai bizottsági kiírásokban jeleznék, hogy az értékelés során előnyt jelent, ha a projekthez kötődik a projekt lezárultát követően is fennmaradó európai területi együttműködési csoportosulás létrehozása. Ezáltal olyan

közép- és hosszú távú együttműködési kultúra intézményesülését erősítenék, amely a közösségi forrásokon kívüli finanszírozási lehetőségek után kutat.”

- olyan pályázati rendszer kidolgozását, ahol a projektértékeléseknél komparatív előnyben részesítenék azon projekteket, amelyek ETT felállítását tartalmazzák;
- annak fontosságát, hogy a Rendelet gyakorlati átültetésére kidolgozott különböző tagállami jogszabályok illeszkedjenek egymáshoz. Az ETT-kel kapcsolatos jogi akadályok az RB álláspontja szerint többnyire az eljárási területen vannak, hiszen a Rendelet végrehajtása nem koordinált, sem az egyes tagállamok között, sem közösségi hatóságon keresztül;
- olyan találkozó létrehozását, amelyen valamennyi tagállami engedélyező szerv megjelenne. A cél az, hogy az engedélyező hatóságok által alkalmazott szabályokat egységesítsék annak érdekében, hogy a jogi és eljárási akadályok megszűnjenek. Az RB támogatja, hogy az Európai Bizottság a Rendelet felülvizsgálatára tett javaslatában olyan intézkedéseket indítványozzon, amelyek hozzájárulnak a hosszadalmas hivatali eljárási idő csökkentéséhez;
- a harmadik államok jogalanyai részvételének szabályozása a Rendeletben.

A földrajzi adottságok alapján Magyarország kiemelt érdeke egyrészt, hogy megerősítse zászlóshajó szerepét a kérdéskör kapcsán, másrészt, hogy az ETT szabályozás módosítása során érvényesíteni tudja a határ menti térségben élők által jelzett szabályozási és gyakorlati problémákra adott megoldási javaslatok kidolgozását. A Rendelet módosítására irányuló magyar javaslatok jó része a fenti RB véleményben már megjelenik:

A harmadik államok jogalanyai részvételének egységes szabályozása a rendeletben: A Rendelet Preambuluma szerint harmadik országok jogalanyai részt vehetnek csoportosulásban, amennyiben a harmadik ország jogszabályai vagy a tagállamok és harmadik országok közötti megállapodások lehetővé teszik.

A korlátolt felelősség kérdése: A Rendelet 12. cikk (2) bekezdése szerint a tagállamok megtilthatják a korlátolt felelősségű tagokból álló csoportosulás területükön történő bejegyzését. Egységes szabályozás szükséges a tagállamokban a korlátolt felelősség kérdésében.

Megalakult ETT-hez történő csatlakozási eljárás egyszerűsítése: Új tag csatlakozásánál a jóváhagyási és nyilvántartásba vételi eljárás minden egyes esetben megismétlődik. Ez szerencsés esetben pár hónapot, rosszabb esetben több mint egy évet is igénybe vehet. Ennek érdekében javasolt a már megalakult ETT-hez való tagi csatlakozás szabályait egyszerűsíteni.

A civil szféra részvétele az együttműködésben - kritériumrendszer rögzítése: Sok esetben – különösen gazdaságfejlesztés – indokolt magánszereplők bevonása is a közös célok megvalósításába. A bevonás feltételeit és az együttműködés mélységét uniós szinten javasoljuk rögzíteni.

Tagállami szabályozások felülvizsgálatának közelítése: Az EK Rendelet felülvizsgálatával párhuzamosan szükség van a tagállami szabályozások különbözőségéből fakadó problémák kezelésére, az eltérések enyhítésére.

Emlékezem: A határon átnyúló együttműködések segítők munkájának elismerésére Pálfi István emlékérem alapítására került sor. Pálfi István (1966-2006) tragikusan fiatalon elhunyt európai parlamenti képviselő az egyik úttörője volt a határon átnyúló együttműködések

történetében forradalmi változásokat hozó ETT-rendelet elkészítésének. A régiófejlesztési bizottság tagjaként nemcsak a rendelet szövegezésében, elfogadtatásában vett részt, hanem a magyar határok mentén roadshow-t is szervezett, amelyen népszerűsítette a kezdeményezést. A romániai Sapard előcsatlakozási alap rapportőreként felhívta a figyelmet a területi kiegyenlítéssel kapcsolatos hiányosságokra, az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács Humánerőforrás Bizottságának az elnökeként pedig a régió Phare-forrásainak kezelése volt a feladata. Rövid, de tartalmas életművével példájává vált az elmaradt térségek felzárkóztatásáért, a népek határon átnyúló kapcsolatainak erősítéséért dolgozó szakembereknek és döntéshozóknak. Ezért döntött úgy a Magyar Köztársaság Kormánya, hogy a jeles politikus születésnapjához, szeptember 23-hoz kapcsolódóan emléknapot szervez és díjat alapít, amelyet minden évben a regionális együttműködésért a legtöbbet dolgozó személyeknek ítél oda.

A területi együttműködésekkel, a határ menti kérdésekkel kapcsolatban felmerülő szakmai kérdések rendezésére az KIM konzultatív fórumokat hozott létre. Tárcaközi jelleggel ETT munkacsoport, a társadalmi konzultáció érdekében pedig rendszeresen ülésező ETT fórum működik.

A 2011-es évben szűken állnak rendelkezésre hazai források, így közös feladatunk, hogy az uniós támogatások felhasználása ésszerűen, a közös célok mentén történjen.

Összeállította: dr. Fekete Katalin, KIM, Területi Közigazgatás-fejlesztési Főosztály Határon Átnyúló Területi Közigazgatási Kapcsolatok Osztálya

A Fővárosi Ítéltábla 3. Kf.27.389/2010/7. számú döntése közbeszerzési eljárás tárgyában

A felperes a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) VI. fejezete szerinti általános egyszerű eljárás megindítására vonatkozó ajánlattételi felhívást adott fel, amelynek tárgya Karácsond község szilárd hulladékának összegyűjtése, elszállítása és ártalmatlanítása volt. Előírta a hulladéklerakótól a dokumentációban írt minta szerinti befogadó nyilatkozat ajánlathoz csatolását is és megjelölte a kizárólagosan igénybe vehető hulladéklerakót. A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fenti kiírással a felperes – azáltal, hogy meghatározta a kizárólagosan igénybe veendő hulladéklerakót - megsértette az a Kbt. 1. § (3) bekezdését, a Kbt. 49. § második fordulátát, mely az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség alapelvét tartalmazza.

Az Ítéltábla megállapítása szerint, ha a közbeszerzési eljárás során tanúsított valamilyen magatartás - amely egyébként a Kbt. által szabályozott közbeszerzési eljárási rend része, - a tételes rendelkezéseknek megfelel, de elégtelen arra, hogy valamely alapvető rendelkezést érvényre juttassa, úgy az alapvető sérelem megállapítására kerülhet sor.

A jogsértés közvetlenül a kiírásból következik, és bekövetkezett, függetlenül attól, hogy a hulladéklerakó az ajánlattevőknek milyen tényleges kondíciók mellett biztosítaná a lerakóhely használatát. A hulladéklerakó üzemetője maga is rendelkezik olyan tevékenységi körökkel - nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása, nem veszélyes hulladék gyűjtése, illetve veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása - melyek alapján maga is tehetne ajánlatot, ezért elviekben fennállhat a lehetősége annak, hogy versenytársai számára az ártalmatlanítási díjat úgy határozza meg, hogy ne legyenek versenyképesek ajánlati áraikkal, vagy nem biztosítja

számukra a hulladék befogadásának lehetőségét, de arra is lehetősége van, hogy a részben azonos tulajdoni körre tekintettel egyes ajánlattevőket előnyben részesítsen. A jogsérelem megállapításához nem kell ezeknek a tényeknek bekövetkezniük, elegendő a lehetőség fennállása.

JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala tájékoztatója

A bírósági ülnökök választásáról

A Köztársasági Elnök az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökének előterjesztésére az ez évi ülnökválasztást 2011. március 7. napja és 2011. április 30. napja közé eső időtartamra tűzte ki.

A bíróságok számára rendkívül fontos, hogy - az Alkotmányban rögzített társasbíráskodás elvének megfelelően - az ítélezés menetében megfelelő számú ülnököt tudjanak foglalkoztatni. A megyei (fővárosi) közgyűlésre és a települési önkormányzatok, illetve a területi és települési kisebbségi önkormányzatok képviselő-testületeire, mint választó szervekre kiemelt feladatot jelent az ülnökválasztás lebonyolítása. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően idén is szeretnénk az önkormányzatok munkáját segíteni a jelölési és választási eljárások lefolytatáshoz. Erre figyelemmel készítettük el a Tájékoztatót, aktualizálva a jogszabály-módosításokból eredő rendelkezéseket, remélve, hogy az abban foglaltak munkájukat megkönnyítik. A választások előkészítéséhez és lebonyolításához az érintett önkormányzati szervezeteknek sok sikert kívánunk.

A Magyar Köztársaság Alkotmányának 46. § (2) bekezdése értelmében a törvény által meghatározott ügyekben és módon nem hivatásos bírák (ülnökök) is részt vesznek az ítélezésben.

A legutóbbi általános ülnökválasztásra 2007. március 5. és április 22. napja között került sor. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény (Bjt) 125. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy az ülnökök megbízatása 4 évre szól. A 2007. évben megválasztott ülnökök megbízatása a Bjt. 125. § (3) bekezdése szerint az új ülnökválasztástól számított 30 nap elteltével jár le, emiatt szükséges az új választás megtartása.

I. Az ülnökök jelölése

1.) A Bjt 123. §-a alapján az ülnököket a bíróság illetékességi területén lakóhellyel és választójoggal rendelkező magyar állampolgárok, a bíróság illetékességi területén működő helyi önkormányzatok és a társadalmi szervezetek - kivéve a pártokat - jelölik. A fiatalok büntető ügyeiben eljáró bíróság pedagógus ülnökeit a bíróság illetékességi területén alapfokú és középfokú nevelési-oktatási intézmények tantestületei jelölik. A munkaügyi bíróság ülnökeit elsősorban a munkavállalók és munkaadók érdekképviselői szervei jelölik.

2.) Annak érdekében, hogy a jelölés lehetőségeiről az érdekeltek tudomást szerezzenek, javasoljuk, hogy az érintett települési önkormányzat polgármestere

a) a helyben szokásos módon (hirdetmény, helyi fórumok, stb. útján) tájékoztassa a lakosságot a jelölés lehetőségéről,

b) a településen működő társadalmi szervezeteket pedig közvetlenül, lehetőleg írásban hívja fel a jelölésre.

A minél szélesebb körű ismertetés érdekében a jelölésről az adott időszakban megtartott lakossági vagy egyéb önkormányzati fórumokon is célszerű szólni, illetve az önkormányzatok honlapján is megjelentetni a tájékoztatást.

Amennyiben a település olyan bíróság székhelye, amely fiatakorúak büntető ügyeiben is eljár (2011. szeptember 1-jétől ezen ügyekben megszűnik a megyei bíróság székhelyén lévő helyi bíróság, illetve a Fővárosi Bíróság területén a Pesti Központi Kerületi Bíróság kizárólagos illetékessége, ezért szükséges valamennyi helyi bíróságot érintően pedagógus ülnököt választani), helyes, ha a települési önkormányzat polgármestere az önkormányzat területén lévő általános iskolákat és középfokú oktatási intézményeket (szakiskolákat, középiskolákat) közvetlenül értesíti a pedagógus ülnökök jelölésének lehetőségéről.

3.) A jelölésről szóló hirdetmény, értesítés tartalmazza, hogy

a) melyik bíróságra (helyi, fővárosi, megyei, munkaügyi bíróságra) lehet jelölni;

b) ki állíthat jelöltet (Bjt. 123. §), és kit lehet jelölni a Bjt. 122. § (1) bek. értelmében (büntetlen előéletű, 30. életévet betöltött, de a 70. életévét el nem ért magyar állampolgárt, akinek választójoga van);

c) a polgármesteri hivatalban, illetve az önkormányzat honlapján az ülnök jogaira és kötelezettségeire vonatkozó tájékoztató megismerhető;

d) a jelöléshez csatolni kell az azt elfogadó nyilatkozatot, amelynek tartalmaznia kell a jelölt arra irányuló nyilatkozatát, hogy volt-e büntetve és van-e választójoga;

A jelölt a jelölés elfogadását követően haladéktalanul, az ülnökké történő megválasztására jogosult képviselő-testület, megyei (fővárosi) közgyűlés részére hatósági bizonyítvánnyal igazolja büntetlen előéletét. Amennyiben ezen igazolási kötelezettségét elmulasztja, ülnökké megválasztani nem lehet. (Bjt. 123. § (7), (8) bek.);

e) a jelölést meddig és hova lehet bejelenteni.

A c) pontban említett tájékoztatás e tájékoztató III. pontjában olvasható.

A d) ponthoz: a bírósági ülnökké jelölés mintája és a jelölést elfogadó nyilatkozat mintája elérhetők és letölthetők a www.birosag.hu oldalon, az Állampolgároknak rovatában,

Az e) ponthoz: a jelölés bejelentése tartalmazza a jelölőre vonatkozó adatokat is (név, lakcím, illetőleg önkormányzat, társadalmi szervezet, oktatási intézmény neve, címe), valamint a jelölő (szervezetnél a képviselője) aláírását.

4.) A Bjt. 123. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat képviselő-testülete, a fővárosi, megyei közgyűlés is jogosult ülnököt jelölni. A jelölésre javaslatot bármelyik képviselő tehet.

5.) A jelölést követően a jelölt lakóhelye szerint illetékes jegyző megállapítja, hogy a jelöltnek van-e választójoga. Ha a jelölt nem helyben lakik, választójogosultságáról az állandó lakóhely szerinti jegyzőtől kérjenek – rövid úton – tájékoztatást.

6.) A polgármester a jelöléseket, az elfogadó nyilatkozatokat megküldi a bíróság székhelye szerinti települési önkormányzat polgármesterének, illetőleg a megyei közgyűlés elnökének, a főpolgármesternek, attól függően, hogy melyik bírósághoz történt a jelölés. Hasonlóképpen járjanak el, ha a megyei vagy fővárosi közgyűlés esetleg helyi bíróságra

jelölt ülnököt. A Bjt. 123. § (10) bekezdése értelmében egy jelölt kizárólag egy bírósághoz választható meg ülnökké.

7.) A települési (területi) kisebbségi önkormányzat elnöke a jelöléseket és az elfogadó nyilatkozatot a bíróság székhelye szerint illetékes települési (területi) kisebbségi önkormányzat elnökének küldi meg, aki azokat a választó képviselő-testület elé terjeszti.

A megyei jogú város polgármesterének a város területéről kapott (akár a városi közgyűlés által tett) megyei bírósági ülnöki jelölést nem szükséges továbbítani a megyei közgyűlés elnökéhez, mert a megyei jogú városi közgyűlés is választ a megyei bíróságra, illetve a munkaügyi bíróságra ülnököt. Tekintettel azonban arra, hogy a Bjt. 123. §-a a jelölésre egységesen ad lehetőséget a megyei bírósághoz történő választásra, nincs akadálya annak, hogy a megyei közgyűlés elnöke és a megyei jogú város polgármestere a jelölések előterjesztéséről megállapodjon (ha valamelyik testületnek a megválaszthatónál több, a másiknál pedig kevesebb jelöltet lehetne javasolni).

8.) Ha a megválasztandó ülnökök számánál kevesebb jelölt van, a választásra kitűzött időtartamon belül újabb jelölésre és választásra van szükség.

II. Az ülnök választása

1.) A helyi bíróság ülnökeit a bíróság székhelye szerint illetékes települési, illetőleg települési kisebbségi önkormányzat képviselő-testületei választják meg; kivétel a Budakörnyéki Bíróság, amelynek ülnökeit a Pest Megyei Közgyűlés és a Pest megyei kisebbségi önkormányzatok képviselő-testületei választják meg. A megyei bíróság és a munkaügyi bíróság ülnökeit a megyei (fővárosi), megyei jogú városi közgyűlés és a területi kisebbségi önkormányzatok képviselő-testületei választják meg. A kerületi bíróságok ülnökeit a bíróság illetékességi területe szerinti települési önkormányzatok és a települési kisebbségi önkormányzatok képviselő-testületei választják meg. (Bjt. 124. § (1) bek.)

A választás módjára a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 12. §-a (4) bekezdésének a) pontját megfelelően kell alkalmazni (Bjt. 124. § (2) bekezdés). Ezért szükséges, hogy az érintett (a jelölt) a jelölés elfogadásakor nyilatkozzék arról is, beleegyezik-e a nyilvános tárgyalásba. A választásra vonatkozó hatáskör az 1990. évi LXV. törvény 10. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján nem ruházható át.

A megválasztandó ülnökök számát az Országos Igazságszolgáltatási Tanács állapítja meg, erről a választó önkormányzatok polgármesterei, a főpolgármester és a megyei közgyűlések elnökei közvetlenül kapnak értesítést. A választásra jogosult kisebbségi önkormányzatok elnökei részére is küldünk tájékoztatást.

2.) A választó testületi üléseket a köztársasági elnök határozatában foglalt időszakra figyelemmel 2011. március 7. napja és 2011. április 30. napja közé eső időtartamban kell megtartani.

3.) Külön kell szavazni a fiatakorúak büntető ügyeiben eljáró pedagógus ülnökökről.

4.) A megválasztott ülnökök névjegyzékét és a jelöltek elfogadó nyilatkozatait a polgármester, a főpolgármester, a közgyűlés elnöke, a kisebbségi önkormányzatok elnöke haladéktalanul átadja a bíróság elnökének.

5.) Az ülnökök megbízólevelét az ülnököt megválasztó önkormányzat polgármestere, a főpolgármester, a közgyűlés elnöke, a kisebbségi önkormányzat elnöke állítja ki. (A megbízólevelét nyomtatványt a választó önkormányzatoknak az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala közvetlenül meg fogja küldeni.)

ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL

Az ülnökök eskütételének megszervezéséről az illetékes bíróság elnöke gondoskodik. (Erre - a polgármesterrel, főpolgármesterrel, a közgyűlés elnökével és a kisebbségi önkormányzat elnökével való megállapodás alapján - sor kerülhet a megbízólevél átadásával egyidejűleg is.)

A bírósági ülnökök megválasztása érdekében a területileg illetékes bíróságok elnökei és a választó képviselő-testületek polgármesterei, a közgyűlések elnökei, a területi kisebbségi önkormányzatok elnökei, a főpolgármester egymással együttműködve járjanak el az egyes feladatok megoldása során. Ugyancsak szoros együttműködésre van szükség a bírósági székhelyek települési önkormányzatának a polgármesterei és a bíróság illetékességi területéhez tartozó többi település polgármesterei között, illetőleg a közgyűlés elnöke és a települési önkormányzatok polgármesterei és a települési kisebbségi önkormányzatok elnökei között. Célszerű, ha a közös teendőkről, tudnivalókról egy-egy körzetben közös megbeszélést tartanak, amire a helyi bíróság elnökét is meghívják.

III. A bírósági ülnökök jogai és kötelezettségei

A bíróságokra ülnöknek büntetlen előéletű, választójoggal rendelkező, a 30. életévét betöltött, de a 70. életévet el nem ért magyar állampolgár választható. Az ülnököknek az ítélezésben a hivatásos bírakkal azonos jogaik és kötelezettségeik vannak. Az ülnökök a megbízásuk időtartama alatt nem lehetnek tagjai pártnak és politikai tevékenységet sem folytathatnak (Alkotmány 50. § (3) bekezdés). Az országgyűlési képviselői megbízás, az önkormányzati képviselő-testületi tagság politikai tevékenységnek tekintendő. Nem politikai tevékenység a munkavállalói - szakmai, érdekvédelmi - szervezetben való részvétel. Az ülnököt az igazságszolgáltatásban való részvételével összefüggő cselekménye tekintetében az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény 4. §-ában meghatározott tartalommal mentelmi jog illeti meg.

A megválasztott ülnöknek bírói esküt kell tennie.

Az ülnököt a bíróság elnöke hívja be és osztja be az ítélező tanácsba. E tisztsége gyakorlásának idejére az ülnököt a Bjt. 128. § rendelkezései szerint átlagkereset, illetőleg tiszteletdíj illeti meg, amelyet a bíróságok költségvetésükből térítenek meg.

Joga az ülnöknek, hogy a behívásáról legalább egy hónappal korábban értesüljön, illetve, hogy kérésére, fontos okból a bíróság elnöke elhalaszthassa a működése megkezdésének időpontját. Az ítélező tanácshoz beosztott ülnök joga, hogy a tárgyalandó ügyek tény- és joganyagát megismerhesse, arról őt az ítélező tanács elnöke tájékoztassa. Az ítélet meghozatalát megelőző zárt tanácskozással kapcsolatos tanácskozási titok megőrzése az ülnök számára is kötelező. Ez vonatkozik a szolgálati, illetve az államtitokra is.

A bírósági ülnök alapvető kötelezettsége - csakúgy, mint a hivatásos bírónak -, hogy a Magyar Köztársasághoz, annak Alkotmányához hű legyen, lelkiismeretesen járjon el, és mindenkor tanúsítson a tisztségéhez méltó magatartást.

Az ülnökökre vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény és a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény tartalmazza.

Az ülnökválasztással kapcsolatban a következő telefonszámon és e-mail címen lehet érdeklődni: Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala, Hönichné dr. Gaál Éva bíró, osztályvezető (06 (1) 3544113, e-mail: honichne@oith.birosag.hu)

Budapest, 2011. február

*Tállai András önkormányzati államtitkár, Belügyminisztérium,
dr. Matheidesz Ilona hivatalvezető, Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala*

Társmisztériumok tájékoztatói és közleményei

Tájékoztatás az iskolabuszok üzemeltetésével kapcsolatban

Az iskolás gyermekek, tanulók iskolába és onnan haza történő, minél biztonságosabb szállításának ügye fontos kérdés. Álláspontunk szerint minden közigazgatási szervnek törekednie kell arra, hogy ezt a feladatot lehetőségeihez mérten minél magasabb színvonalon lássa el.

Mindezek alapján jelezni kívánjuk, hogy az önkormányzati társulások által a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény 1. melléklet IX. pontjában (Helyi önkormányzatok támogatásai és átengedett személyi jövedelemadója) és 8. melléklet (A helyi önkormányzatok normatív, kötött felhasználású támogatásai) 2. 2. 1/b) pontjában (Autóbuszszal utaztatott gyermekek, tanulók alapján járó támogatás) meghatározott, személyenkénti 80 e Ft/fő/év összeg felhasználása során célszerűnek tartjuk az érintett szervezetek figyelmét felhívni, hogy – figyelembe véve a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM- BM együttes rendelet (KRESz) 48. §-ában foglaltakat – saját működtetésű autóbuszszal végzett gyermek-, illetve tanuló-szállítás során a lehetőségeik szerint elérhető legbiztonságosabb megoldást biztosítsák, illetve új személyszállítási szerződések megkötése során lehetőség szerint a minél biztonságosabb szolgáltatást nyújtó szolgáltatók igénybevételét részesítsék előnyben.

2011. február 15.

Dr. Völner Pál infrastruktúráért felelős államtitkár, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

Megkezdtek működésüket a fővárosi és megyei kormányhivatalok

A területi államigazgatási szervezetrendszer átalakítása egyik legjelentősebb állomásának 2011. január 1-jét nevezhetjük. A fővárosi és megyei közigazgatási hivatalok bázisára épülve ugyanis megkezdtek működésüket a fővárosi és megyei kormányhivatalok. A fővárosi és megyei kormányhivatalok (továbbiakban: kormányhivatalok) jogállásukat tekintve a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervei. A fővárosi, megyei kormányhivatalok jogállását, illetve alapvető feladat- és hatásköreit a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény és e törvény felhatalmazása alapján kiadott, működési szabályokat tartalmazó, a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) kormányrendelet szabályozzák.

A **kormányhivatal** a kormány megbízott által közvetlenül vezetett szervezeti egységekből, az ún. **törzshivatalból** és a **szakigazgatási szervekből** áll. A kormányhivatalt a kormány megbízott vezeti, ezzel összefüggésben közvetlenül vezeti a törzshivalt. A kormány megbízott kinevezésére és felmentésére a miniszterelnök jogosult, az egyéb munkáltatói jogokat a kormány megbízott felett a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter

gyakorolja. Kormány megbízottá az a büntetlen előéletű személy nevezhető ki, aki az országgyűlési képviselők választásán választójoggal rendelkezik. A kormány megbízottak 2010. december 23-án ünnepélyes keretek között vették át megbízásukat és 2011. január 1-jén kezdték meg működésüket.

A hivatal szervezetének vezetője a **főigazgató**, akinek a munkáját általános helyettesként **igazgató** segíti. A főigazgatót a kormány megbízott javaslatára a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter nevezi ki és menti fel. Az igazgatót ezzel szemben a főigazgató javaslatára a kormány megbízott nevezi ki. **A szakigazgatási szervek élén álló szakigazgatási szervek vezetői esetében** a munkáltatói jogokat a kormány megbízott gyakorolja, azonban a szakmai irányítás miatt fontos garanciális szabály, hogy a kinevezésükhöz és felmentésükhöz a szakmai irányító szerv vezetőjének egyetértése szükséges. Amennyiben a kormány megbízott és a szakmai irányító szerv vezetője között nem jön létre egyetértés, a szakigazgatási szerv vezetőjére vonatkozó javaslatról a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter dönt. A törzshivatal kormánytisztviselői és munkavállalói felett a kormány megbízott, míg a szakigazgatási szerv kormánytisztviselői és munkavállalói felett a szakigazgatási szerv vezetője gyakorolja a munkáltatói jogokat.

A kormányhivatalok kialakításával megvalósult a területi államigazgatási szervek szervezeti integrációja. A fővárosi és megyei közigazgatási hivatalok mellett ugyanis integrálásra kerültek 14 területi államigazgatási szerv területi szervei. Az **integrált szervek** a következők: a területi igazságügyi hivatalok, mezőgazdasági szakigazgatási hivatalok megyei igazgatóságai, a földhivatalok, az egészségbiztosítási pénztárak regionális igazgatóságai, a nyugdíjbiztosítási igazgatóságok regionális igazgatóságai, a munkaügyi központok, a regionális munkaügyi és munkavédelmi felügyelőségek, a regionális fogyasztóvédelmi felügyelőségek, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal regionális irodái, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat regionális intézetei, a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságai, a Nemzeti Közlekedési Hatóság regionális igazgatóságai, valamint az Oktatási Hivatal regionális igazgatóságai.

Az integrált szervek a kormányhivatalok szakigazgatási szerveivé váltak, kivéve az Oktatási Hivatalok igazgatóságait, melyek a kormányhivatalok Oktatási Főosztályaiként működnek tovább. További szakigazgatási szervek a már korábban is a közigazgatási hivatalok keretében működő Szociális és Gyámhivatalok és az Építésügyi Hivatalok.

Szervezeti működését tekintve a fővárosi, megyei kormányhivatal a jogelőd közigazgatási hivatal működési specialitásait viszi tovább. Így a fővárosi és megyei kormányhivatal felett is **osztott irányítás** érvényesül, azaz a szervezet működésével összefüggő kérdésekben a szervei irányítói, illetve egyes szakmai feladatok (pl. törvényességi ellenőrzés) a közigazgatás-szervezésért felelős miniszternél, míg a többi szakmai feladat tekintetében a szakmai irányítás az érintett ágazati miniszternél marad. A szervezeti integráció tehát az integrálandó szervek szakmai irányítását nem befolyásolja. A szakmai irányítás és megfelelő működés garanciális elemei a következők: a) a szakmai irányítást a feladatért felelős miniszter gyakorolja; b) a szakigazgatási szerv önállóan gyakorolhatja feladat- és hatáskörét; c) önálló szakmai előirányzatból történik a szakmai feladatok finanszírozása; d) a szakigazgatási szerv vezetője gyakorolja a munkáltatói jogokat a szakigazgatási szerv munkatársai felett.

ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL

A közigazgatási és igazságügyi miniszter a kormányhivatalok feletti funkcionális irányítói feladatait a 2011. január 1-jével létrehozott Nemzeti Államigazgatási Központ útján látja el. A kormányhivatal, mint a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve továbbra is ellátja azon feladatokat, amelyeket ez idáig a fővárosi és megyei közigazgatási hivatalok láttak el. Ezek közül ki kell emelni az alábbiakat: a helyi és kisebbségi önkormányzatok törvényességi ellenőrzése, területfejlesztési intézmények törvényességi felügyelete, Ket. hatályosulásának vizsgálata, iratkezelés vizsgálata, közszolgálati ellenőrzések lefolytatása, fővárosi/megyei államigazgatási kollégium működtetése.

2011. január 1-jével nem csak a fővárosi, megyei kormányhivatalok kezdik meg működésüket, de a kormányhivatalokon belül kerültek kialakításra az integrált ügyfélszolgálati irodák, az úgynevezett **Kormányablakok**. Az integrált ügyfélszolgálati rendszer kiépítésével megindult egy, az ügyfelek számára az államigazgatási ügyek intézését egy ablakos rendszerben lehetővé tevő, egyúttal az eddigiekhez képest az ügyfelekhez való viszonyulásában is más minőséget megjelenítő, átfogó ügyfélszolgálati rendszer kiépülése.

Az állampolgárok közvetlenül találkozhatnak azzal, hogy a Kormány céljai mit jelentenek, hogyan tud egy ügyet úgy elindítani egy helyen, hogy nem kell több helyre mennie emiatt. Ezek az ügyfélszolgálatok egységes arculattal, egységes működési rendszerrel indulnak, hétköznapokon 8-tól 20 óráig tartanak nyitva.

Az integrált ügyfélszolgálati irodák a fővárosi, megyei kormányhivatalok szervezeti egységei. A Kormány 2010-ben egy hosszú távú fejlesztés első lépéseként készítette elő 29 helyszínen, a megyeszékhelyeken, megyei jogú városokban, Budapesten és Pest megyei helyszíneken a Kormányablakok megnyitását.

A fővárosi és megyei kormányhivatalok vezetői:

Baranya Megyei Kormányhivatal	Dr. Hargitai János	(72) 507-000	7623 Pécs, József Attila u. 10.
Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal	Dr. Kerényi János	(76) 513-713	6000 Kecskemét, Deák Ferenc tér 3.
Békés Megyei Kormányhivatal	Erdős Norbert	(66) 622-000	5600 Békéscsaba, József Attila u. 2-4.
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal	Demeter Ervin	(46) 512-900	3525 Miskolc, Városház tér 1.
Budapest Főváros Kormányhivatala	Dr. Pesti Imre	235-1700	1056 Budapest, Váci u. 62-64.
Csongrád Megyei Kormányhivatal	B. Nagy László	(62) 562-662	6741 Szeged, Rákóczi tér 1.
Fejér Megyei Kormányhivatal	Dr. Dorkota Lajos	(22) 526-900	8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9.
Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal	Széles Sándor	(96) 507-200	9021 Győr, Árpád út 32.
Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal	Rácz Róbert	(52) 504-100	4024 Debrecen, Piac u. 54.
Heves Megyei Kormányhivatal	Horváth László	(36) 521-500	3300 Eger,

ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL

Kormányhivatal			Kossuth Lajos u. 9.
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal	Dr. Lengyel Györgyi	(56) 505-900	5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 2.
Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal	Czunnyiné dr. Bertalan Judit	(34) 515-100	2800 Tatabánya, Fő tér 4.
Nógrád Megyei Kormányhivatal	Dr. Szabó Sándor	(32) 620-700	3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.
Pest Megyei Kormányhivatal	Dr. Tarnai Richárd	485-6800	1055 Budapest, Városház u. 7.
Somogy Megyei Kormányhivatal	Juhász Tibor	(82) 502-600	7400 Kaposvár, Csokonai u. 3.
Szabolcs-Szatmár- Bereg Megyei Kormányhivatal	Dr. Vinnai Győző	(42) 599-301	4400 Nyíregyháza Hősök tere 5.
Tolna Megyei Kormányhivatal	Tóth Ferenc	(74) 501-200	7100 Szekszárd, Szent István tér 11-13.
Vas Megyei Kormányhivatal	Harangozó Bertalan	(94) 517-117	9700 Szombathely, Berzsenyi Dániel tér 1.
Veszprém Megyei Kormányhivatal	Dr. Kovács Zoltán	(88) 579-300	8200 Veszprém, Megyeház tér 1.
Zala Megyei Kormányhivatal	Rigó Csaba Balázs	(92) 507-756	8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi Dezső u. 10.

Készítette: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, Területi Közigazgatás-fejlesztési Főosztály

Segédletek a szociális szolgáltatásokra vonatkozó jogszabályok alkalmazásához

A 2011. január 1-jével hatályba lépett szociális szolgáltatásokra vonatkozó jogszabályok alkalmazásához kapcsolódó Nemzeti Erőforrás Minisztérium által elkészített segédletek megtalálhatóak a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal honlapján, a „Minisztériumi útmutatók” címszó alatt. Ezen segédletek nemcsak a fenntartóknak, de az intézmények számára is hasznos információt nyújthatnak.

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal honlapján, a www.orszi.hu oldalon a következő segédletek állnak rendelkezésre:

Kódrendszer falu- és tanyagondnoki tevékenységnapló vezetéséhez.

Segédlet a gyermekjóléti alapellátásra vonatkozó jogszabályok 2011. január 1-jétől hatályos módosításainak alkalmazásához.

Segédlet a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások 2011. január 1. napjától hatályos, adminisztrációval kapcsolatos szabályainak alkalmazásához.

Segédlet a 2011. január 1-jétől hatályos, a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások szakmai feladatait és működési feltételeit érintő jogszabályi változások alkalmazásához

Segédlet a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások 2011. január 1-jétől hatályos képesítési feltételeinek alkalmazásához.

Segédlet a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások 2011. január 1-jétől hatályos térítési díj szabályainak alkalmazásához.

Közigazgatási Szakmai Ifjúsági Napok

A Köztisztviselők Szakmai Szervezeteinek Szövetsége (KÖZSZÖV), a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) és a Közigazgatás-fejlesztési Társaság (KÖFT) meghirdeti a VIII. Közigazgatási Szakmai Ifjúsági Napok szakmai rendezvényét és ennek keretei között pályázati felhívást tesznek közzé a közigazgatás korszerűsítését érintő szakmai dolgozatok megírására.

Pályázati feltételek: A pályázaton részt vehet minden a közigazgatásban (önkormányzat polgármesteri hivatala vagy körjegyzősége, minisztérium, központi, területi és helyi államigazgatási szerv stb.) dolgozó, 35. életévet be nem töltött fiatal szakember. A pályázat témája a közigazgatás működésének jobbítása, korszerűsítése. **Javasolt témák különösen:**

1. Innováció a közigazgatásban (új közigazgatás-szervezési – ügyintézési megoldások, eljárások bemutatása). 2. Közigazgatási dilemmák, tévutak és megoldások 3. Az önkormányzatok törvényességi ellenőrzésének helyzete, az ebből eredő problémák 4. Az új minisztériumi struktúra kialakítása és működésének első tapasztalatai 5. A kormányhivatalok létrehozásának tapasztalatai 6. Ügyfél-elégedettség mérése a közigazgatásban (egy hivatal gyakorlatának bemutatásán keresztül) 7. Teljesítménymérés a közigazgatásban (egy hivatal gyakorlatának bemutatásán keresztül) 8. Települések, kistérségek, megyék, régiók helye és szerepe 9. Települési önkormányzatok közszolgáltatás-szervezése. A pályázat terjedelme 30-50 gépelt oldal, betűtípus: Times New Roman, betűméret: 12, sortáv: 1,5 sor. A pályázat bruttó összegű díjai: 1 db első díj 80.000 Ft, 2 db második díj 60-60.000 Ft, 3 db harmadik díj 40-40.000 Ft. A díjakat a KÖZSZÖV, a TÖOSZ és a KÖFT biztosítja a pályadíjat nyert szerzőknek.

A pályázat anonim, jelíges, a pályamunkát tartalmazó küldeményben külön zárt borítékban kell elhelyezni a pályamunka készítőjének nevét, születési idejét, munkahelyét, lakáscímét, telefonszámát, e-mail címét úgy, hogy annak felbontása nélkül a pályázó személye ne legyen azonosítható. A nem anonim, illetve elkésve benyújtott pályázatok nem kerülnek érdemi elbírálásra. A jelíggel ellátott pályázat legkésőbb **2011. május 15-ig** (beérkezési határidő!) 3 példányban nyújtható be a Köztisztviselők Szakmai Szervezeteinek Szövetsége (1052 Budapest, Városház u. 7. II/202.) címére a borítékon „KSZIN 2011 pályázat” jelölés feltüntetésével. A pályadíjak kiosztására az VIII. Közigazgatási Szakmai Ifjúsági Napok keretében a balatonföldvári Jogar Továbbképzési Központ és Hotelben 2011. június 18-án kerül sor, amelyről a díjazottakat előzetesen postán értesítjük. A pályázónak lehetősége nyílik arra, hogy – amennyiben a VIII. Közigazgatási Szakmai Ifjúsági Napokon részt vesz – pályázatát rövidített előadás keretében bemutassa.

Budapest, 2011. február 28.

Dr. Bálint József KÖZSZÖV elnöke, Dr. Zongor Gábor TÖOSZ főtitkára, Bódi Gábor KÖFT elnöke

Az Európa a polgárokért program

Az Európai Bizottság programjának az a szerepe, hogy igazi kapocs legyen a polgárok és az Unió között. A polgárok aktív részvétele Európa közös építésében elengedhetetlenül szükséges. A program ennek érdekében támogatja különböző országok polgárainak és szervezeteinek együttműködését, hogy találkozzanak, közösen cselekedjenek, és együtt alakítsák ki saját elképzelésüket egy nemzeteken túlmutató, de a sokszínűséget tisztelően tartó európai környezetről. **Részt vevő országok köre:** az Európai Unió 27 tagállama, Horvátország, Albánia és Macedónia

A program állandó témái: Az Európai Unió jövője és alapvető értékei, Aktív európai polgárság: részvétel és demokrácia Európában, Interkulturális párbeszéd, Jólét Európában: munka, szociális kohézió és fenntartható fejlődés; Az EU politikák hatása a társadalmakra

A 2011-es prioritások: 1. A civil társadalom bevonása vitákba, egyeztetésekbe, aktív szerepvállalása olyan tevékenységekben, mint például az Európai Unióval kapcsolatos tudatosság fokozása beleértve a Lisszaboni Szerződés végrehajtásának hatásait különös tekintettel az európai állampolgári jogokra; az európai uniós eredmények láthatóbbá tétele, melynek egyik eszköze a május 9-ei Európa Nap megünneplése lehet.

2. Az állampolgárok felhatalmazása arra, hogy teljes szerepet játszanak az EU demokratikus életében, és gyakorolják a kezdeményezés jogát; a részvétel előmozdítása az önkéntességen keresztül, összekapcsolva az Önkéntesség Európai Évével; továbbá egyenlő lehetőségek a politikai életben.

3. A résztvevők tudatosságának fokozása és mobilizálása, aktív szerepvállalása a kulturális akadályok áthidalásában, társadalmi összetartásról és társadalmi megújításról történő elmélkedés, és részvétel az Önkéntesség Európai Évében.

4. A jelenlegi gazdasági helyzet hatásai és következményei, a 2020-as új európai stratégia társadalmi dimenziói – bevonva az állampolgárokat és a civil társadalmat, beleértve az önkénteseket is. Cél, hogy helyi szinten működő megoldásokat továbbfejlesszenek, és kicseréljék tapasztalataikat ebben a témában és európai összefüggésben: tudatosság fokozása, elmélyülés, és nézetek kicserélése a döntéshozókkal, elsősorban aktuális uniós témákban, melyek hatással vannak az állampolgárok mindennapi életére úgy, mint kormányzás, klímaváltozás, fenntartható energia és a 2020-as európai stratégia gazdasági aspektusai; a 2010-es Szegénység és Kirekesztés Elleni Küzdelem Európai Évének eredményeire építkezve.

2011 az Önkéntesség Európai Éve

A pályázat menete: A pályázatokat az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) kezeli. http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

A) Testvérvárosi találkozók – **Célja:** A testvérvárosi találkozók célja, hogy összehozza a részt vevő települések polgárait, biztosítva, hogy az önkormányzati együttműködés mellett erős informális, személyes kapcsolatok alakuljanak ki közöttük. **A pályázásra jogosultak köre:** Pályázatot testvérvárosi kapcsolattal rendelkező önkormányzatok vagy ezek jogi személyiséggel bíró testvérvárosi egyesületei, bizottságai nyújthatnak be.

További pályázati feltételek: A pályázatot az a település nyújtja be, amely a találkozók helyszíne lesz. A találkozókat létező vagy hivatalosan előkészítés alatt álló testvérvárosi kapcsolatok keretében lehet megvalósítani, két vagy több ország részvételével. Egy település egy naptári évben nem kaphat támogatást egynél több találkozó szervezésére. A találkozó maximális időtartama 21 nap lehet.

Támogatás mértéke: A támogatás formája átalánydíj, a résztvevők száma és a találkozó időtartama határozza meg. A megítélhető támogatás mértéke minimum **5000 EUR/projekt** maximum **25.000 EUR/projekt** lehet.

Pályázati határidők 2011-ben várhatóan:

2011. június 1. Megvalósulási időszak: 2011. október 1. – 2012. június 30.

2011. szeptember 1. Megvalósulási időszak: 2012. január 1. – 2012. szeptember 30.

B) Tematikus Hálózatok – A helyi hatóságok gyakran kerülnek szembe olyan új problémákkal, illetve vesznek részt különböző szakpolitikák végrehajtásában, amelyek sok esetben kapcsolódnak európai szinten megvalósuló szakpolitikai fejleményekhez. A települések között kölcsönös érdeklődést kiváltó témákban kialakuló hálózatok fontos eszközök lehetnek, mivel lehetővé teszik a tájékozott eszmecseréket és a bevált, jó gyakorlatok cseréjét. A program ezért támogatja a testvérvárosi kapcsolatok keretében, legalább négy város részvételével megrendezett konferenciákat és műhelymunkákat.

A pályázásra jogosultak köre: Helyi és regionális, önkormányzatok helyi hatóságokat képviselő szövetségek, non-profit szervezetek vagy helyi hatóságokat képviselő jogi státusszal rendelkező testvérvárosi bizottságok.

A konferenciáknak és a műhelymunkáknak: összhangban kell lenniük a program célkitűzéseivel, minden esetben testvérvárosi kapcsolatok keretében kell megvalósulniuk, a részt vevő országok egyikében kell megrendezésre kerülniük, a projekt teljes időtartama maximum **24 hónap**, a támogatás maximális összege **150.000 EUR/projekt**.

Pályázati határidők 2011-ben várhatóan:

2011. szeptember 1. Megvalósulási időszak: 2012. január 1. – 2012. május 30.

További információ a Tempus Közalapítvány honlapján érhető el: www.tka.hu a pályázatok rovaton belül az Európa a polgárokért cím alatt.

Szakértői tanulmányutak oktatási és képzési kérdésekkel foglalkozó szakemberek számára

A Szakértői tanulmányutak 3-5 napos nemzetközi tanulmányutak, melyek során a résztvevők megismerhetik valamely európai ország oktatási és képzési rendszerét és gyakorlatát, tanulmányozhatják a szervező intézménynek (pl. nemzeti hatóságok, pedagógiai ellátók, oktatási/képzési tanácsadók, oktatás és vagy képzés területén kutatással vagy fejlesztéssel foglalkozó intézmények, regionális képzőközpontok stb.) egy konkrét területen elért eredményeit, s azokat összevethetik más országok tapasztalataival. A választható tanulmányutakat az Európai Bizottság a Szakértői tanulmányutak kurzuskatalógusban jelenteti meg.

A tanulmányutakat 2011-2012-ben az alábbi témakörökben szervezik meg: 1. Az oktatás, a képzés és a munka világa közötti együttműködés ösztönzése; 2. A tanárok, az oktatók, valamint az oktatási és képzési intézményeket vezető szakemberek szakmai alapképzésének és továbbképzésének támogatása; 3. A kulcskompetenciák elsajátításának támogatása a

teljes oktatási és képzési rendszerben; 4. A társadalmi integráció és a nemek közötti egyenlőség támogatása az oktatásban és a képzésben, beleértve a migránsok integrációját is; 5. Stratégiák kialakítása az egész életen át tartó tanulásra és a mobilitásra

Néhány konkrét példa az elmúlt évből: a) a kisebbségek integrálása a civil társadalomba (Észtország) b) Innovatív képzési formák a hátrányos helyzetű csoportoknak (Franciaország); c) az oktatás minőségének javítása külső és belső értékelés által (Németország); d) roma és migráns fiatalok oktatása (Törökország); e) minőségbiztosítás az oktatásban és a képzésben (Hollandia); f) Rugalmas felnőttképzés a regionális növekedés szolgálatában (Svédország); g) falusi turizmus oktatása főiskolai és egyetemi szinten (Lengyelország) és h) pályatanácsadás, képzés és munkahelyek: rendszerek közötti együttműködés a jobb alkalmazhatóság érdekében (Olaszország).

A program Európában 2600 szakember tapasztalatcseréjére ad lehetőséget éves szinten, **kiemelt célcsoportját pedig a helyi, regionális és nemzeti szintű döntéshozók, az önkormányzatok oktatással és képzéssel foglalkozó szakemberei alkotják**, akik adott esetben közvetlenül is befolyásolni tudják a tagállamokban zajló oktatási és képzési folyamatokat. Jelentősége látványosan felértékelődött az utóbbi években, az Európai Unió egyre komolyabb szerepet szán neki abban, hogy az európai oktatási és képzési rendszerek, gyakorlatok adekvát és hatékony választ tudjanak adni a sokasodó kihívásokra. A Szakértői tanulmányutak program elődprogramjai révén évtizedek óta eredményesen alkalmazza azokat a tartalmakat (jó gyakorlatok) és munkaformákat (egymástól tanulás), melyek az új európai kontextusban is kulcsfontosságúak. Magas rangú uniós tisztviselők ma már egyértelműen hangsúlyozzák, hogy a közelmúlt tagállami oktatáspolitikai fejlesztéseinek egy jó része a program nélkül elképzelhetetlen lett volna.

A szakértői tanulmányutak egyre több magyar szakember számára lehetővé teszik, hogy az ismeretszerzésnek a hagyományostól eltérő formáival találkozzon.

Egy beszámolót idézve: „az ismeretszerzés ilyen rövid idő alatt, ilyen eredményesen más formában nem valósulhatna meg.”

Egy tanulmányút azonban ennél sokkal többet ad, szinte „játszva” fejleszti a résztvevők személyes, szociális, szakmai kompetenciáit és nyelvtudását, kiváló alkalmat teremt egyéni és intézményi szinten is hosszú távú szakmai kapcsolatok kialakítására, és persze lehetőséget biztosít olyan európai vidékek megismerésére is, amelyekre esetleg más körülmények között nem lenne mód.

A 2011-2012-es pályázati évben két beadási határidővel lehet pályázni támogatásért a tanulmányutakon való részvételre a Tempus Közalapítványhoz:

2011. március 31. (postabélyegző dátuma), a 2011. szeptember eleje – 2012. február vége közötti tanulmányutakra - *előbírálati határidő: 2011. március 17. (beérkezés dátuma)*

2011. október 14. (postabélyegző dátuma), a 2012. március eleje – 2012. június vége közötti tanulmányutakra - *előbírálati határidő 2011. szeptember 30. (beérkezés dátuma)*

A felhívás, a Szakértői tanulmányutak kurzuskatalógus és az on-line pályázati űrlapok már elérhetők a Tempus közalapítvány honlapján.

http://www.tpf.hu/pages/content/index.php?page_id=581

Az elnyerhető támogatás összege hozzájárul az utazási és a megélhetési költségekhez, egyhetes tanulmányút esetén célszágtól függően 800 és 1600 euró között mozog.

További információ a Tempus Közalapítvány honlapján érhető el: www.tka.hu

Az Európa Tanács Táj Díjára (2011) történő felterjesztések

2011. február 3-án, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal székházában lévő Örökség Galériában került sor az Európai Táj Egyezmény Nemzeti Koordinációs Bizottság által az Európa Tanács Táj Díjára (2011) történő felterjesztésre 2010 őszén kiírt pályázat ünnepélyes eredményhirdetésére. A pályázat kiírása és lebonyolítása az Európai Táj Egyezmény végrehajtása keretében történt.

A pályázatra 12 pályamű érkezett a következő önkormányzatok és civil szervezetek részéről: Hidegkút Község Önkormányzata együttműködve a Hidegkuti Mihály Kulturális Egyesülettel, Kisharsány Község Önkormányzata, Komlóska Község Önkormányzata, Mórahalom Város Önkormányzata, Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata együttműködve a Castanea Környezetvédelmi Egyesülettel, Vác Város Önkormányzata, Beretzk Péter Természetvédelmi Klub (Röszke), Hegypásztor Kör (Oszkó), Kaptárkö Természetvédelmi és Kulturális Egyesület, Magyar Csillagászati Egyesület és Zselica Szövetség, Ormánságfejlesztő Társulás Egyesület és Ormánság Alapítvány, Nagybörzsöny-Szob Erdei Kisvasútert Közalapítvány.

A díjátadó ünnepségen Dr. Rácz András a Vidékfejlesztési Minisztérium helyettes államtitkára a pályázó szervezetek megjelent képviselőinek átadta az okleveleket.

A pályázaton első helyezést ért el a Kaptárkö Természetvédelmi és Kulturális Egyesület „A Bükkalja kiemelkedő természeti- és kultúrtörténeti értékeinek védelme” címmel beadott pályázati programja. Az első helyezéssel az egyesület elnyerte a jogot, hogy képviselje hazánkat az Európa Tanács Táj Díja 2011. évi pályázatán.

A nemzeti fordulón második helyezést ért el Vác Város Önkormányzata „Vác, Gyakorló Város Program 1997–” című pályázata. Az önkormányzat és a Budapesti Corvinus Egyetem Tájépítészeti Karának már több mint tíz éve folyó együttműködése egyrészt a tájépítész hallgatók gyakorlati képzését segíti, másrészt a kisváros környéki tájat gazdagítja új, gyakran művészi igénnyel tervezett épített tájelemekkel.

Ez a hosszú távú együttműködés a tájvédelem-tájfejlesztés gyakorlati megvalósítása területén hazai szinten önmagában is példaértékű. A pályázati program további kiemelkedő eleme a komplex táji szemlélet és a tervszerűség. A Gyakorló Város Program keretében megközelítőleg 600 egyetemi hallgató nyerhetett tapasztalatot egy települési önkormányzat működéséről, cserébe a város több mint 15 éve figyelemre méltó szempontokkal és részben megvalósított, részben megvalósítható ötletekkel gazdagodott a tájvédelem és a tájfejlesztés feladatkörében. Az oklevelet Gyombolai Péter, a Vác Városfejlesztési Bizottság elnöke vette át.

Sikeres pályázatért oklevelet vehetett át Kisharsány Község Önkormányzata. A pályázat helyi szinten sikeres településfejlesztési program, amelynek egyik példaértékű eleme a helyi közösség aktivizálása. Nagy hangsúlyt fektettek a településre vezető közút mentén található eperfasor megőrzésére és a község belterületének fásítására, amely programokhoz szervesen kapcsolódott a Kisharsány egész területére kiterjedő virágosítás. Kisharsány Község Önkormányzata képviselőjében az oklevelet Lakatos Tivadar úr vette át.

ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL

Sikeres pályázatért oklevelet vehetett át Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Castanea Környezetvédelmi Egyesület. A pályázat tárgya Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Castanea Környezetvédelmi Egyesület együttműködése, ami az elmúlt években több gyakorlati eredményt hozott. A program tevékenységei között szerepel a Lőverek természeti és építészeti értékeinek térképes felmérése, megóvása, valamint a löveri táj jellegében bekövetkező romlás megállítása. A program keretében a gyümölcsfák védelmének érdekében géncentrumot alakítottak ki.

Sikeres pályázatért oklevelet vehetett át Mórahalom Város Önkormányzata. Az oklevelet Szűcs Anikó intézményvezető úrhölgy vette át. A pályázati program kiemelt célja a Nagyszéksós-tó egykori jellegének visszaállítása. A vizes-élőhely rehabilitációt legeltetésre alapozott ökológiai gazdálkodással valósították meg. A program részeként élőhely-rekonstrukció - bemutatóhelyet alakítottak ki.

Sikeresen pályázatért oklevelet vehetett át Komlóska Község Önkormányzata. Az önkormányzat, a kisközség lakossága és a helyi szervezetek összefogva, egymást segítve szervezik a faluszépítési napokat, rendben tartják szűkebb és tágabb környezetüket. A tájvédelem-tájfejlesztés helyi szinten alkalmazott szellemisége, valamint a helyi lakosság és más szervezetek bevonása, a programelemek sokszínűsége példaértékű elemei a programnak. Az önkormányzat településfejlesztés terén eddig elvégzett tevékenységének sikerességét bizonyítja, hogy egyes elemei már országos szinten is példaként szolgálnak más helyi közösségek számára. Az oklevelet átvette Köteles László polgármester úr.

Sikeres pályázatért oklevelet vehetett át Hidegkút község Önkormányzata. A falufejlesztési program tevékenységei – a szemétszedéstől kezdve a faültetésen és a sváb főzőnapon keresztül a komposztálási mintaprojektig – igen széleskörűek. A helyi közösség összefogása, együtt gondolkodásának és tevékenykedésének szervezése példaértékű eleme a programnak, amely országos szinten is mintaként szolgálhat. Az oklevelet Pénzes Erzsébet polgármester asszony, egyesületi elnök vette át.

Az eredményhirdetést követően Dr. Rácz András helyettes államtitkár úr megnyitotta az Európai Táj Egyezményt, az Európa Tanács Táj Díját, illetve a hozzá kapcsolódó nemzeti szintű pályázat pályaműveit bemutató kiállítást. A bevezető után a pályázó szervezetek képviselői röviden bemutatják a tájvédelmi-tájfejlesztési programjukat a jelenlévőknek.

A pályaműveket bemutató kiállítás február végéig tekinthet meg az Örökség Galériában (1014 Budapest, Táncsics Mihály utca 1.), majd vándorkiállításként országszerte számos helyszínen.

A szervezők várják önkormányzatok és civil szervezetek jelentkezését, akik a helyi közösségük számára is szeretnék bemutatni a pályázatra beküldött példaértékű programokat. Kérjük, hogy jelentkezésüket a következő elérhetőségekre juttassák el:

Vidékfejlesztési Minisztérium

Dr. Kiss Gábor vezető-tanácsoshoz, e-mail cím: gabor.kiss@vm.gov.hu telefon: 1/457-3434

Kincses Krisztina vezető-tanácsoshoz, e-mail: krisztina.kincses@vm.gov.hu

AKTUÁLIS HAZAI ÉS NEMZETKÖZI HÍREK

Hazai híryanagok

Ülésezett a Településüzemeltetési Tanács

A Tanács soros, egyben tisztújító ülésére az előzetesen tervezett időpontban és napirend szerint 2010. december 9.-én került sor. Az ülés aktualitását elsősorban a kormányzati struktúrában, valamint a Tanács egyes tagjainál a közelmúltban lezajlott belső szervezeti változások, tisztújítások adták. Ezeket a változásokat a Tanács titkársága a működésről szóló Megállapodás dokumentumának szövegén átvezette és azt tervezeti formában az ülés napirendi anyagaival a Tanács tagjainak előzetesen megküldte. Egyes szövegtechnikai változások mellett a legjelentősebb változás a Megállapodásban az, hogy eddig a kormány oldalt képviselő Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium, valamint Önkormányzati Minisztérium megszűnésével a kormány oldali képviseletet a továbbiakban a Belügyminisztérium látja el. Ez a tárca biztosítja a Tanács működésével kapcsolatos szervezési, koordinációs feladatok összefogását, gondoskodik azok időre történő végrehajtásáról, valamint a Tanács működésével kapcsolatos tájékoztatásról. A Tanács a Megállapodás dokumentumába foglalta azt a szándékát, hogy együttműködésre törekszik a Kormány és a helyi önkormányzatok közötti párbeszéd megerősítését szolgáló Önkormányzatok Nemzeti Együttműködési Fórumával. Korábban ezt a Kormány - Önkormányzatok Együttműködési Fórumával kapcsolatban is vállalta. A Tanács egyes tagjainak időközbeni megszűnésével, szervezeti átalakulásával (NFGM, ÖM, Ingatlankezelési Egyesülés) a testület hivatalos létszáma 22-re változott, de nem változott az 1997. évi alapításhoz képest az érdekképviseleti oldalak száma. A Tanács munkájában továbbra is öt érdekképviseleti oldal vesz részt: a kormányzati, az önkormányzati (hét önkormányzati szövetségen keresztül), a munkaadói (tizenegy közszolgáltatói országos szakmai szövetségen keresztül), a munkavállalói (két ágazati szakszervezeten keresztül) és a civil oldal (Országos Fogasztóvédelmi Egyesületen keresztül).

A Tanács 22 tagjából 19 jelent meg az ülésen, három szervezet (Köztisztasági Egyesülés, Magyarországi Kéményseprők Országos Ipartestülete, Vízügyi Közszolgáltatási Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége) éves közgyűlése miatt nem tudott megjelenni, de hivatalosan, írásban küldte el szavazatát. Figyelemre méltó, hogy a hét önkormányzati szövetség mindegyike képviseltette magát.

A testület az ülés levezető elnökének Szabó Gellért urat, Szentkirály polgármesterét, a Magyar Faluszövetség elnökét választotta. Ezt követően Kertész György, a Belügyminisztérium szakmai főtanácsadója, a Településüzemeltetési Tanács titkára tartott átfogó, értékelő beszámolót az 1997. évi megalakulás óta bekövetkezett változásokról, a végzett munkáról. A levezető elnök a részletes, mind a történeti, mind a szakmai áttekintésben alapos beszámolót megköszönte és a beszámolóval, valamint a Tanács munkájával kapcsolatos hozzászólásokhoz adta meg a szót.

Szarvas Tibor, a Településszolgáltatási Egyesület elnöke, a Településüzemeltetési Tanács társelnöke elismerőleg szólt a Tanács megalakulása óta végzett munkájáról, az eredményekről. Felvetette, hogy a Tanács fontolja meg egy hozzá kötődő, a településüzemeltetésben végzett, kiemelkedő munkát elismerő Díj alapítását és odaítélését.

Dr. Pék Zsolt, a Helyiipari és Városgazdasági Dolgozók Szakszervezetének leköszönő elnöke azt szorgalmazza, hogy a közszolgáltatásokban dolgozók munkájának elismertetése kapjon még nagyobb hangsúlyt. Az eredmények ellenére még mindig nem tartja

kielégítőnek a közszolgáltatásban dolgozók társadalmi, anyagi presztízsét. BKV-s példán keresztül utalt arra, hogy nem engedhető meg az, hogy egy kalap alá vegyék a tisztességes munkát végzőket azokkal, akik tisztességtelenek vagy bűncselekményeket követnek el. Visszatekintve a korábbi időszakokra, úgy látja, hogy a településüzemeltetésben ma is jó megoldás lehetne a költségvetési üzemi forma.

Sigmond György, a Magyar Távhőszolgáltatók Szakmai Szövetségének képviselője javasolta, hogy a Megállapodás dokumentuma részletezze jobban az egyes feladatok végrehajtásának mikéntjét, hogyanját. Kapcsolódó hozzászólások, észrevételek ezt nem erősítették, illetve a szabályozást elégségesnek tartották, ezért a levezető elnök a felvetéssel kapcsolatban nem rendelt el szavazást. Ugyanakkor ezt a javaslatot evidenciában lehet tartani, illetve vissza lehet arra térni egy elkövetkező módosításkor.

Pallagi Ferenc, a Magyar Kertépítő és Fenntartó Vállalkozók Országos Szövetségének menedzser titkára a településüzemeltetés sokrétű és megbecsülést érdemlő feladatainak fontosságáról beszélt és szükségesnek tartja azok legszélesebb körű megismertetését. Propagálni kell kifelé az elvégzett munkát, összegezte mondandóját.

Varga József, a Temetőkertészek és Temetőfenntartók Egyesületének elnöke egyetértett az előtte szólóval. Felajánlotta, hogy szakmai lapjukon keresztül tájékoztatási lehetőséget biztosítanak a Tanács tagjai, az általuk képviselt közszolgáltatások és egyéb szakterületek számára. Támogatja egy, a településüzemeltetéssel kapcsolatos Díj alapítását

Szittáné Bilanics Erzsébet, a Belügyminisztérium Önkormányzati Gazdasági Főosztályának főosztályvezetője Tállai András önkormányzati államtitkár úr képviseletében úgy ítélte meg, hogy a Tanács munkájára a továbbiakban is szükség van. Itt nem csak egy fórum folyamatos tanácskozásáról van szó, de konkrét eredményeket is fel lehet mutatni. Egyetért azokkal a hozzászólásokkal, amelyek a kifelé való tájékoztatást szorgalmazzák. „Látszódjon a munka, hogy dolgozunk, mert a jó nem szokott bekerülni a hírekbe..” Utalt arra is, hogy nem minden pénz kérdése. Erre jó példa volt a Virágos Magyarorszáért versenybe benevezett önkormányzatok lelkesedése és öröme az elért eredményeik kapcsán. Úgy gondolja, hogy a Tanács az elkövetkezőkben számos fontos témát tűzhet napirendjére. Ezeket a jövő évi feladatok kapcsán át fogjuk gondolni. Példaként említette a közfoglalkoztatás megfelelő kezelését, elhelyezését a településüzemeltetésben. Végezetül Főosztályvezető Asszony arról tájékoztatta a Településüzemeltetési Tanácsot, hogy annak társelnöki tisztét a továbbiakban – a településüzemeltetés ágazati szakfelügyeleti irányításának megfelelően - Tállai András úr, a Belügyminisztérium önkormányzati államtitkára látja el

Keil Szilvia, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének környezetvédelmi titkára a településüzemeltetési feladatok fontosságát emelte ki. Ennek kapcsán felhívta a figyelmet arra, hogy a TÖOSZ 2010.ben is meghirdette a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programját és ehhez kapcsolódó pályázatot. A program célja a legjobb önkormányzati gyakorlatok feltérképezése és megismertetése az ország más önkormányzataival, később esetleg a nemzetközi szakmai közélettel is. Az egyes pályázati kategóriák nyertesei 1 millió forintos díjazásban részesülnek.

Nagy Sándor, Kistelek polgármestere, a Kisvárosi Önkormányzatok Érdekszövetségének alelnöke arra hívta fel a figyelmet, hogy az elmúlt években végbement változások a településüzemeltetésben elég nagy „össze - visszásságot” idéztek elő. Egyetért azzal, hogy a költségvetési üzemek ezeket a feladatokat szervezettebben oldották meg. A Tanács segíthet

ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL

az eligazodásban, illetve abban, hogy a feladatok eredményes megoldásában érdekelt mindkét fél; az önkormányzat, vele együtt alakosság és a közszolgáltató is jól járjon. Ehhez az összefogást kell erősíteni és az ésszerű jövőképet megkeresni. Kiemelte saját példájuk pozitívumait a helyi geotermikus energia hasznosításában.

A hozzászólásokat követően A Tanács a változásokról és a végzett munkáról szóló beszámolót egyhangúlag elfogadta.

Ezt követően került sor a Településüzemeltetési Tanács működéséről szóló Megállapodásnak, a változásokat követő módosításaira. A levezető elnök ezeket részleteiben ismertette, majd szavazást rendelt el azok elfogadásáról. A javasolt módosításokat a Tanács ellenszavazat nélkül elfogadta és ezt a tagok az aláírásukkal hitelesítették.

Szabó Gellért levezető elnök hivatalosan bejelentette, hogy a Településüzemeltetési Tanács - az ülés határozatának megfelelően - 22 taggal tovább működik. Üdvözölte, hogy a Belügyminisztérium a továbbiakban is ellátja a kormányoldal képviselőjét és vállalja a Tanács működtetésének szervezési, koordinációs feladatait. Jó munkát kíván a Tanács új társelnökének, Tállai András önkormányzati államtitkár úrnak és megköszönte az eddigi társelnök, Dr. Szaló Péter helyettes államtitkár úr mindenkor segítőkész, a jó együttműködést biztosító partneri munkáját.

Ezt követően a Tanács tájékoztatót hallgatott meg az Év településszolgáltatója Díj odaítéléséről, és a Virágos Magyarországért környezetszépítő verseny 2010. évi eredményeiről.

Szabó Gellért levezető elnök összefoglalójában méltatta az eredményeket és kiemelte, hogy a közszolgáltatás és a településüzemeltetés illeszkednek egymáshoz, kiegészítik egymást. Ez akkor is így van, ha a településüzemeltetés szóhasználat talán nem is szerencsésen fedí le azt a feladathalmazt, amiről gondoskodni kell annak érdekében, hogy a településeink hozzájussanak az elvárt közszolgáltatásokhoz. Üzemeltetni inkább gépet szoktunk, mintsem települést. Úgy látja, hogy közszolgáltatás, maga a szolgálat és az elnevezésben is jobban illik ezen fontos feladatokhoz, aminek lényege, hogy szerethetővé kell tenni településeinket. Ez nagy kihívás az önkormányzatoknak, szolgáltatóknak egyaránt. Az önkormányzatoknak szem előtt kell tartaniuk, hogy a feladatmegoldásban sajátos a szerepük. Egyrészt a szolgáltatások megrendelői, másrészt a közszolgáltatók fenntartói is. Arra kell törekedni, hogy a közös érdekek jussanak érvényre. Végezetül reményét fejezte ki, hogy az elkövetkezőkben, a Tanács munkájában is érezhető lesz a nemzeti együttműködés szándéka, majd bezárta az ülést.

Összeállította: Kertész György a Településüzemeltetési Tanács titkára

A SZERKESZTŐSÉG AJÁNLÁSAI

A MikroKam és a www.onkormanyzati.tv portál főbb szolgáltatásai

A MikroKam robotkamera rendszer a MikroVoks szavazatszámláló és konferencia rendszer részben Európai Unió pályázati támogatással kifejlesztett kiegészítéseként, a képviselőtestületi ülések elsősorban Interneten, emellett a helyi televízió hálózatán történő

ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL

közvetítését teszi lehetővé. Az ülésteremben elhelyezett 3 vagy 4 robotkamera minden egyes képviselőre felprogramozható, így közvetíti a képviselői hozzászólásokat. A rendszer a felvételeket egy központi vezérlő és archiváló számítógépre továbbítja. Élő közvetítés esetén a vezérlő számítógépben futó stream szerver biztosítja az élő videó-és hanganyag közvetítését, a médiaszerveren keresztül az Internetre. Érvek a MikroKam rendszer mellett:

- a lakosság széles körű tájékoztatása, a transzparens döntéshozatal támogatása
- a MikroKam robotkameráit a MikroVoks ("önkormányzati szabvány") rendszer vezérli
- a MikroKam szoftver gondoskodik a kamerák által rögzített képi anyag keveréséről, archiválásáról, és feliratozásáról, illetve a szavazási eredmények megjelenítéséről
- programozható kamerapozíciók (képviselők, pulpitus, vendégek, táblák stb.) garantálják az automatizált működést, így akár egyetlen személy is elegendő a rendszer működtetéséhez

- publikálás a www.onkormanyzati.tv és/vagy az önkormányzat honlapjára
- a költséghatékony működtetésnek köszönhetően a rendszer gyors megtérülése várható

A www.onkormanyzati.tv portál kiváló felület az önkormányzatok számára, hogy üléseik jegyzőkönyveit a legegyszerűbb és leghatékonyabb módon publikálják az Interneten, mely az önkormányzat működésének és döntési folyamatainak maximális átláthatóságát szolgálja. A portál online élő közvetítés sugárzására is képes a MikroVoks által vezérelt MikroKam robotkamera rendszernek köszönhetően, de a weboldal akár a helyi/városi TV-k felvételeinek sugárzására is alkalmas. A felhasználók az elektronikusan indexelt jegyzőkönyveknek köszönhetően napirendi pontok alapján kereshetnek. A közvetítéseknek nincsenek fizikai korlátai, így a világ bármely pontján, akár élőben is követhetők. A weboldal legfőbb előnye, hogy a választópolgárok - függetlenül a képviselő testületi ülések időpontjától – bármikor nyomon követhetik az saját önkormányzatuk vagy bármely más önkormányzat döntéshozatali folyamatát. A portált egyetlen központi MikroVoks ASP (Application Service Provider) médiaszerver szolgálja ki, melyhez minden önkormányzat csatlakozhat. Ez a technikai megoldás garantálja a portál költséghatékony és biztonságos működését. A szolgáltatás minden önkormányzat számára ajánlható, de valódi előnyeit elsősorban a MikroVoks rendszerrel rendelkezők használhatják ki.

A portál főbb szolgáltatásai:

- élő videó közvetítés a testületi ülésekről,
- archív videó-és hanganyagok, illetve írásos jegyzőkönyvek közzététele (az archiválás időtartama 2 év),
- meghívók kiküldésének lehetősége,
- önkormányzati hozzájárulás esetén "szavazás" lehetővé tétele,
- regisztrált felhasználók email értesítést kérhetnek az élő közvetítések indulásáról, vagy új videó, hang vagy írott anyagok feltöltéséről
- regisztrált felhasználók megoszthatják a feltöltött anyagokat a Facebook-on.

További Információ: www.globomax.hu; www.onkormanyzati.tv

Kontakt: Csonka László – GLOBOMAX Kft. - értékesítési osztályvezető

Elérhetőségek: tel. : 30/924 9634 e-mail cím: cslaszlo@globomax.hu

ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL

Az Önkormányzati Hírlevél kiadásért felel: Dr. Bekényi József, Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

Szerkeszti: az Önkormányzati Hírlevél szerkesztőbizottsága

Szerkesztésért felel: Dr. Barabás Zoltán, Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

Szerkesztőbizottság címe: Belügyminisztérium Önkormányzati Feladatok Főosztálya

1903. Budapest, Pf. 314.

Telefon: 06 1 441 1127; e-mail: onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu